

صفحه	عنوان	صفحه	عنوان
۱۶	در صورت خروج چرک گوش رابافتیله گذاری خشک کنید		ارزیابی ، طبقه بندی و درمان کودک بیمار ۲ ماهه تا ۵ ساله
	اصول استفاده صحیح از اسپری	۱	بررسی علائم خطر فوری
۱۷	سیاه سرفه	۲	ارزیابی کودک از نظر نشانه های خطر
۱۷	سل	۳	آیا کودک اسهال دارد
۱۷	بروسلوز	۴	آیا کودک مشکل گوش دارد
۱۷	آسم	۵	آیا کودک تب دارد
۱۷	برونشیولیت	۶	کنترل کودک از نظر کم وزنی
۱۷	سوء تغذیه شدید	۷	
۱۷	اسهال پایدار	۸	
۱۸	اسهال خونی	۸	
۱۸	اسهال وبایی	۹	
۱۸	عفونت ادراری	۹	
۱۸	مالاریا	۱۰	
۱۸	آنمی	۱۰	
	برای درمان اسهال ، مایعات بیشتر بدهید و غذا را ادامه بدهید	۱۱	
۱۹	برنامه درمانی الف	۱۱	
۱۹	برنامه درمانی ب	۱۲	
۲۰	برنامه درمانی ج	۱۲	چارت ۲- نحوه باز کردن راه هوایی در کودک مبتلا به انسداد تنفسی
۲۰	بیمارانی که در صورت عدم امکان ارجاع یا قبل ارجاع نیاز به آنتی بیوتیک دارند	۱۳	چارت ۳- نحوه دادن اکسیژن
	پیگیری	۱۳	چارت ۴- نحوه وضعیت دادن به کودک بیهوش
۲۱	پنومونی	۱۴	چارت ۵- نحوه دادن سریع مایعات وریدی برای موارد شوک
۲۱	اسهال / اسهال پایدار	۱۴	چارت ۶- نحوه دادن سریع مایعات وریدی در کودک مبتلا به سوء تغذیه
۲۱	اسهال خونی	۱۵	چارت ۷- نحوه دادن دیازپام رکتال برای موارد تشنج
۲۱	عفونت گوش	۱۵	چارت ۸- نحوه دادن کلوزوریدی
۲۲	مشکلات غذا و نحوه تغذیه		درمان کودک (بر اساس طبقه بندی چارت)
۲۲	اختلال رشد / رشد نامعلوم	۱۶	دادن داروی خوراکی مناسب
۲۲	سوء تغذیه شدید	۱۶	پنومونی
	مصاحبه با مادر	۱۶	عفونت حاد گوش
۲۳	غذا و نحوه تغذیه	۱۶	عفونت مزمن گوش
۲۴	توصیه های تغذیه در هنگام بیماری و سلامت	۱۶	عفونت سینوزیت
۲۵	مشاوره با مادر در مورد مشکلات تغذیه ای	۱۶	نحوه دادن داروی خوراکی در منزل
۲۶	مایعات	۱۶	داروهای بی ضرر خانگی یا درمان غیر دارویی

۴۴-۴۳	جدول تعیین وزن به قد		ارزیابی و طبقه بندی درمان شیرخوار بیمار زیر ۲ ماه
۴۵	دوز براساس وزن بدن	۲۷	بررسی علائم خطر فوری
		۲۸	ارزیابی کودک
		۲۹	کودک را از نظر عفونت های موضعی ارزیابی کنید
		۳۰	آیاشیر خوار اسهال دارد
		۳۱	مشکل شیر خوردن یا خوب وزن نگرفتن را کنترل کنید
		۳۲	چارت ۱- پیشگیری از اتلاف حرارت بیمار
		۳۲	چارت ۲- باز کردن راه هوایی
		۳۳	چارت ۳- نحوه انجام تهویه با فشار مثبت و اکسیژن
		۳۳	چارت ۴- نحوه دادن جریان آزاد اکسیژن
		۳۴	چارت ۵- نحوه وضعیت دادن به کودک بیهوش
		۳۴	چارت ۶- نحوه دادن سریع مایعات وریدی برای موارد مشکوک
		۳۵	چارت ۷- نحوه دادن گلوکز وریدی
		۳۵	چارت ۸- نحوه دادن فنوباریتال برای موارد تشنج
		۳۶	چارت ۹- درمان دارویی
			درمان شیرخوار و مشاوره با مادر
		۳۷	آنتی بیوتیک داخل عضلانی در صورت عدم امکان ارجاع
		۳۷	اقداماتی برای پیشگیری از پایین آمدن قند خون
		۳۷	درمان برفک
		۳۸	برنامه درمانی الف
		۳۸	برنامه درمانی ب
			مشاوره با مادر
		۳۹	طرز صحیح بغل کردن و پستان گرفتن شیرخوار
		۳۹	مراقبت های لازم در منزل رابه مادر آموزش دهید
			پیگیری
		۴۰	مشکلات شیر خوردن
		۴۰	اسهال
		۴۰	وزن گیری ناکافی
		۴۰	عفونت های موضعی
		۴۰	برفک
		۴۱	نمودار وزن به سن - پسر
		۴۱	نمودار وزن به سن - دختر

ارزیابی، طبقه بندی و درمان کودک بیمار ۳ ماهه تا ۵ ساله

بررسی علائم خطر فوری

علائم اورژانس را به محض ورود کودک قبل از توزین و ثبت ارزیابی کنید:

ارزیابی

* ۱ - راه هوایی و تنفس

- قطع تنفس یا
- سیانوز مرکزی یا
- دیسترس تنفسی شدید

آسپیراسیون جسم خارجی وجود دارد	× برای بازکردن راه هوایی همانند کودک دچار خفگی اقدام کنید. (چارت شماره ۱)
آسپیراسیون جسم خارجی وجود ندارد	× راه هوایی را باز کنید . (چارت شماره ۲) × اکسیژن بدهید. (چارت شماره ۳) × از گرم نگه داشتن کودک اطمینان حاصل کنید.

* ۲ - جریان خون

- انتهاهای سرد همراه:
- پرشدگی مویرگی
 - طولانی تر از ۳ ثانیه ، و
 - نبض ضعیف و تند

× هر گونه منبع خونریزی دهنده را متوقف کنید.	
× اکسیژن بدهید. (چارت شماره ۳)	
× از گرم نگهداشتن کودک اطمینان حاصل کنید	
بررسی سوء تغذیه ظاهری کودک:	
سوء تغذیه شدید وجود ندارد	× برای کودک رگ گرفته و سریعاً مایعات وریدی را آغاز کنید. (چارت شماره ۵) × اگر دسترسی به وریدهای محیطی امکان پذیر نیست ، از N.G.tube یا ورید جوگولار خارجی یا داخل استخوانی استفاده کنید.
سوء تغذیه شدید و خواب آلودگی غیرعادی یا عدم هوشیاری وجود دارد	× برای کودک رگ گرفته و مایعات وریدی بدهید. (چارت شماره ۶) × گلوکز وریدی بدهید. (چارت شماره ۸)
سوء تغذیه شدید وجود دارد ولی خواب آلودگی غیر عادی یا عدم هوشیاری ندارد	× به صورت خوراکی یا توسط NG-Tube گلوکز بدهید. × روند ارزیابی و درمان را بلافاصله کامل کنید.

* ۳ - کما یا تشنج

- کما
- در حال تشنج

× راه هوایی را باز کنید (چارت شماره ۱)
× اگر کودک در حال تشنج است، دیازپام به صورت رکتال یا وریدی بدهید. (چارت شماره ۷)
× کودک با عدم هوشیاری را در وضعیت مناسب قرار دهید. (چارت شماره ۴)
× گلوکز وریدی بدهید . (چارت شماره ۸)

* قبل از درمان کودک، او را از نظر تروما به سروگردن کنترل کنید. و در صورت وجود احتمال صدمه به نخاع گردنی، گردن کودک را حرکت ندهید.

در صورت مشاهده هر یک از علائم فوق، بعد از انجام اقدامات بالاینطبیت علائم حیاتی، کودک را فوراً به بیمارستان ارجاع دهید.

ارزیابی

۲ ماهه تا ۵ ساله

در مورد مشکل کودک سوال کنید.

- مشخص کنید اولین مراجعه کودک است یا برای پیگیری آمده است: (اگر برای پیگیری آمده به قسمت پیگیری (کودک ۲ ماهه تا ۵ ساله) مراجعه نمایند)
- اگر اولین مراجعه است کودک را به ترتیب زیر ارزیابی کنید، (اگر کودک بعلت عدم بهبودی پس از پیگیری ارجاع شده است پس از ارزیابی به قسمت پیگیری مراجعه کنید).

ارزیابی کودک از نظر نشانه های خطر

سوال کنید:

نگاه کنید :

- آیا کودک قادر به نوشیدن یا شیر خوردن می باشد؟
 - آیا کودک در جریان این بیماری تشنج کرده است ؟
 - آیا کودک هر چیزی که می خورد استفراغ می کند ؟
 - آیا کودک سابقه ابتلا به بیماریهای نقص ایمنی یا مصرف داروهای تضعیف کننده ایمنی را دارد؟
- خواب آلودگی غیرعادی یا کاهش سطح هوشیاری

در صورت مشاهده هر یک از نشانه های خطر ، ارزیابی را تکمیل و بعد از اقدامات اولیه سریعاً ارجاع نمایند.

سپس در مورد علائم اصلی سوال کنید :

آیا کودک سرفه یا تنفس مشکل دارد؟

اگر بله :

- برای چه مدتی ؟
- شمارش تعداد تنفس در یک دقیقه
- توکشیده شدن قفسه سینه
- شنیدن استریدور
- شنیدن ویزینگ

معاینه کنید :

کودک باید آرام باشد

اگر ویزینگ و هر یک از علائم تنفس تند یا توکشیده شدن قفسه سینه وجود داشت: از داروهای گشاد کننده برونش تا سه نوبت به فاصله ۱۵-۲۰ دقیقه استفاده شود و مجدد جهت طبقه بندی بیمار ارزیابی گردد.

سرفه یا تنفس مشکل را طبقه بندی

کودک : تنفس تند :

- ۲ ماهه تا ۱۲ ماهه ۵۰ بار در دقیقه یا بیشتر
- ۱۲ ماهه تا ۵ سال ۴۰ بار در دقیقه یا بیشتر

درمان	طبقه بندی	نشانه ها
اولین نوبت آنتی بیوتیک مناسب را بدهید و کودک را فوراً به بیمارستان ارجاع دهید.	پنومونی شدید یا بیماری خیلی شدید	<ul style="list-style-type: none"> • در صورت داشتن هر یک از نشانه های خطر یا • توکشیده شدن قفسه سینه • یا استریدور در کودک آرام
<ul style="list-style-type: none"> • برای مدت ۳ روز آنتی بیوتیک مناسب بدهید • در صورت داشتن ویزینگ ، حتی اگر بعد از تجویز داروی گشادکننده برونش بهبودیابد، یک داروی گشادکننده برونش به مدت ۵ روز بدهید • گلودرد و سرفه را با داروهای بی ضرر خانگی یا درمان های غیر دارویی تسکین دهید. • در سرفه بیش از ۳ هفته یا ویزینگ راجعه برای ارزیابی بیشتر از نظر اسل و آسم ارجاع داده شود. • به مادر توصیه کنید که چه موقع فوراً برگردد. 	پنومونی	<ul style="list-style-type: none"> • تنفس تند
<ul style="list-style-type: none"> • در صورت داشتن ویزینگ ، حتی اگر بعد از تجویز داروی گشادکننده برونش بهبودیابد، یک داروی گشادکننده برونش به مدت ۵ روز بدهید • اگر سرفه بیش از ۳ هفته هر روز ادامه دارد ارزیابی بیشتر (جدول ۱۲ ص ۸) کنید. • در غیر این موارد : - سرفه را با داروهای بی ضرر خانگی یا درمان های غیر دارویی تسکین دهید - به مادر توصیه کنید که چه موقع فوراً برگردد. - اگر بهبود پیدا نکرد ۵ روز بعد مراجعه کند. 	سرفه یا سرماخوردگی	<ul style="list-style-type: none"> • هیچ نشانه ای از پنومونی یا بیماری خیلی شدید ندارد

آیا کودک اسهال دارد؟

معاینه کنید:

- حال عمومی کودک
- کاهش سطح هشیاری یا خواب آلودگی غیرعادی
 - بی قراری و تحریک پذیری
 - از نظر فرورفتگی چشمها رامشاهده کنید

اگر بله؛ سؤال کنید :

- برای چه مدتی؟
- آیا در مدفوع خون وجود دارد؟

به کودک مایعات بدهید

- عدم توانائی نوشیدن یا کم نوشیدن
- تشنه است و با ولع می نوشد
- پوست شکم را بین دو انگشت بفشارید
- خیلی آهسته به حالت طبیعی برمی گردد (بیش از ۲ ثانیه)

کم آبی

طبقه بندی

کنید

نشانه ها	طبقه بندی	درمان
<p>۲ نشانه از نشانه های زیر را دارا باشد</p> <ul style="list-style-type: none"> • خواب آلودگی غیرعادی یا کاهش سطح هشیاری • فرورفتگی چشم ها • عدم توانائی نوشیدن یا کم نوشیدن • پوست خیلی آهسته بحال طبیعی برمی گردد 	کم آبی شدید (ج)	<p>برای درمان کم آبی، مایعات طبق درمان گروه ج بدهید</p> <p>اگر کودک در طبقه بندی شدید دیگری قرار می گیرد، فوراً او را همراه مادرش به نزدیکترین بیمارستان ارجاع دهید و در صورت توانائی نوشیدن در بین راه او آراس جرعه جرعه به او بخوراند.و به مادر توصیه کنید تغذیه با شیرمادر را ادامه دهد.</p> <p>اگر کودک ۲سال یا بیشتر است و کلرا شیوع دارد آنتی بیوتیک مناسب برای کلرایدهید.</p>
<p>۲ نشانه از نشانه های زیر را دارا باشد</p> <ul style="list-style-type: none"> • بیقراری و تحریک پذیری • تشنه است و با ولع می نوشد • پوست آهسته بحال طبیعی برمی گردد • فرورفتگی چشم ها 	کم آبی نسبی (ب)	<p>برای درمان کم آبی، مایعات، روی و غذا طبق درمان گروه ب بدهید</p> <p>اگر کودک در طبقه بندی شدید دیگری قرار می گیرد، فوراً او را همراه مادرش به نزدیکترین بیمارستان ارجاع دهید و در بین راه او آراس جرعه جرعه به او بخوراند. و به مادر توصیه کنید تغذیه با شیرمادر را ادامه دهد.</p> <p>به مادر توصیه کنید که چه زمانی سرا برگردد</p>
نشانه های کافی برای طبقه بندی کم آبی شدید ونسبی را ندارد	کم آبی ندارد (الف)	<p>برای درمان اسهال در منزل مایعات، روی و غذا طبق گروه الف بدهید</p> <p>به مادر توصیه کنید که چه زمانی فوراً برگردد</p> <p>اگر کودک بهبود پیدا نکرد ۵ روز بعد مراجعه</p>
کم آبی دارد یا سن کمتر از ۴ ماه	اسهال پایدار شدید	<p>کم آبی را قبل از ارجاع درمان کنید مگر این که در طبقه بندی شدید دیگری قرار گیرد.</p> <p>اقدامات درمانی اسهال پایدار شدید (ص ۱۸) را انجام دهید</p> <p>ارجاع به بیمارستان</p>
کم آبی ندارد	اسهال پایدار	<p>به مادر در مورد تغذیه کودک مبتلا به اسهال پایدار (ص ۲۴) توصیه کنید.</p> <p>مولتی ویتامین و مینرال شامل روی به مدت ۱۴ روز تجویز شود</p> <p>جهت پیگیری بیماری ۵ روز بعد مراجعه کند.</p>
خون در مدفوع	اسهال خونی	<p>کم آبی را درمان کنید</p> <p>در صورت شک به اتواژیناسیون ، کودک را به نزدیکترین بیمارستان ارجاع دهید.</p> <p>برای مدت ۵ روز آنتی بیوتیک مناسب بدهید</p> <p>جهت پیگیری بیماری ۳ روز بعد مراجعه نمایند.</p>

اسهال ۱۴ روز

یا بیشتر

وجود خون

در مدفوع

آیا کودک مشکل گوش دارد؟

<p>اگر بله، سؤال کنید:</p> <ul style="list-style-type: none"> • آیا درد گوش وجود دارد؟ • آیا از گوش ترشح خارج می شود؟ • اگر بله، برای چه مدتی؟ 	<p>معاینه کنید:</p> <ul style="list-style-type: none"> - گوش را از نظر خروج چرک نگاه کنید - رنگ پرده گوش را نگاه کنید
---	---

طبقه بندی کنید

<p>در شیرخواران کمتر از ۲ سال</p> <ul style="list-style-type: none"> × به مدت ۱۰ روز آنتی بیوتیک بدهید × برای تسکین درد استامینوفن بدهید × گوش را بوسیله فتیله گذاری خشک کنید × به مادر توصیه کنید که چه زمانی فوراً برگردد × جهت پیگیری بیماری ۲ روز بعد مراجعه کند. 	<p>عفونت حاد گوش</p> <ul style="list-style-type: none"> • خروج چرک از گوش دیده می شود و ترشح چرکی به مدت کمتر از ۴ روز دارد یا • درد گوش یا پرده گوش قرمز در معاینه اتوسکوپ
<p>در کودکان بالاتر از ۲ سال</p> <ul style="list-style-type: none"> × بیمار کنترل و در صورت عدم بهبودی پس از ۲ روز، آنتی بیوتیک خوراکی مطابق کودکان زیر ۲ سال داده شود × در صورت خروج چرک درمان آنتی بیوتیکی و سایر اقدامات مطابق شیرخواران کمتر از ۲ سال می باشد. 	

<p>هیچ نشانه ای از موارد فوق را ندارد</p>	<p>هیچ درمانی لازم نیست</p>	<p>عفونت گوش وجود ندارد</p>
---	-----------------------------	-----------------------------

آیا کودک (دو سال به بالا) گلودرد دارد؟ (آیا کودک موقع غذا خوردن مشکل دارد؟)

<p>اگر بله، سؤال کنید:</p> <ul style="list-style-type: none"> • آیا کودک آبریزش بینی دارد؟ • آیا کودک سرفه میکند؟ • آیا قرمزی چشمها دارد؟ • آیا عطسه میکند؟ • آیا خشونت صدا دارد؟ 	<p>معاینه کنید:</p> <ul style="list-style-type: none"> - حلق را از نظر قرمزی، پتشی واگزودانگاه کنید - گردن را از نظر لنفادنوپاتی لمس کنید - دمای بدن کودک را اندازه گیری کنید
--	--

طبقه بندی کنید

<p>تب و دو از نشانه های زیر را داشته باشد:</p> <ul style="list-style-type: none"> • اگرودا در حلق • لنفادنوپاتی قدامی گردن • قرمزی منتشر لوزه ها • بانقاط پتشی روی کام نرم 	<p>گلودرد استرپتوکوکی</p>	<ul style="list-style-type: none"> × یک نوبت بنزاتین پنی سیلین (۳-۶) عضلانی تزریق کنید • تب بالای ۳۸.۵ درجه استامینوفن بدهید. × به مادر توصیه کنید که چه زمانی فوراً برگردد
--	---------------------------	--

<p>دو نشانه های زیر را داشته باشد</p> <ul style="list-style-type: none"> • آبریزش بینی • قرمزی چشم • سرفه • خشونت صدا • عطسه 	<p>گلودرد استرپتوکوکی ندارد</p>	<ul style="list-style-type: none"> × اگر در طبقه بندی دیگری قرار دارد اقدامات آن طبقه بندی را انجام دهید. در غیر این صورت هیچ درمانی لازم نیست
---	---------------------------------	---

آیا کودک تب دارد؟

(از طریق تاریخچه، احساس داغی یا درجه حرارت بالای ۳۷/۵ زیر بغل)

اگر بله سؤال کنید

برای چه مدتی؟

درجه حرارت بدن

- آیا بیشتر از ۷ روز هر روز تب کرده است؟

- سفتی گردن

- نشانه های موضعی *

- بثورات پوستی

طبقه بندی کنید

کمتر از ۷ روز

بیش از ۷ روز

<ul style="list-style-type: none"> • در صورت داشتن هریک از نشانه های خطر یا سفتی گردن 	بیماری تب دار خیلی شدید	<ul style="list-style-type: none"> ☐ برای پیشگیری از پایین آمدن قند خون درمان کنید ☐ یک نوبت استامینوفن برای تب بالای ۳۸.۵ درجه بدهید ☐ اولین نوبت آنتی بیوتیک مناسب را بدهید سپس کودک را فوراً ارجاع دهید. ☐ در صورت عدم امکان ارجاع براساس تشخیصهای افتراقی خواب آلودگی غیرعادی، کاهش سطح هوشیاری یا تشنج (جدول ۱۰)، درمان مناسب را تا زمان ارجاع انجام دهید.
--	--------------------------------------	---

<ul style="list-style-type: none"> ☐ داشتن نشانه های موضعی * یا بثورات پوستی 	بیماری تب دار	<ul style="list-style-type: none"> ☐ در صورت داشتن نشانه های موضعی، بیشتر از ۱۶ ص (جدول ۱۰) کنید. ☐ در صورت داشتن بثورات پوستی، بیشتر از ۱۷ ص (جدول ۱۱) کنید. ☐ د.ا.، تب بالا یا مساه ۳۸.۵، استامنه ف. بدهد.
---	-------------------------	---

<ul style="list-style-type: none"> هیچ نشانه ای از موارد فوق را ندارد 	بیماری تب دار خفیف یا بدون علائم موضعی	<ul style="list-style-type: none"> ☐ تب بالای ۳۸.۵ درجه استامینوفن بدهید. ☐ در صورت داشتن تب بیش از ۳ روز، بیشتر از ۱۵ ص (جدول ۱۰) کنید... ☐ اگر کودک بهبود پیدا نکرد ۲ روز بعد مراجعه کند. ☐ به مادر توصیه کنید چه زمانی فوراً برگردد
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> تب بیش از ۷ روز 	تب طولانی مدت	<ul style="list-style-type: none"> ☐ بیشتر از ۱۸ ص (جدول ۱۱) کنید و براساس آن اقدامات مناسب را انجام دهید.
---	-------------------------	---

نشانه های موضعی در معاینه : درد استخوان-درد و تورم در ناحیه مفاصل--درد در ناحیه سینوس ها- گرمی و تورم پوستی و.....

کنترل کودک از نظر کم وزنی :

مشاهده کنید:
-لاغری شدید قابل مشاهده
-ادم پاها

آیا منحنی رشد کودک قبلاً رسم شده است؟

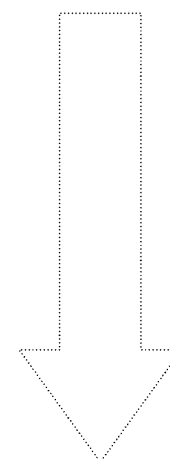
اگر بلی :
پس از رسم وزن کودک در کارت رشد با وزن قبلی
اومقا یسه کنید.

طبقه بندی
کنید

نشانه ها	طبقه بندی	درمان
• وزن پایین منحنی $-3z$ score	سوء تغذیه شدید یا کم وزنی شدید	- درمان کودک برای پیشگیری از کاهش قندخون - ارجاع فوری به بیمارستان

• وزن بسیار کم برای سن • وزن بین منحنی -2 و -3 z score	کم وزنی	<ul style="list-style-type: none"> بررسی وضعیت تغذیه و غذای کودک و مشاوره با مادر (طبق چارت تغذیه و مشاوره) اگر مشکل در غذا و نحوه تغذیه دارد هر روز بعد پیگیری کنید. توصیه به مادر که چه زمانی فوراً برگردد برای اختلال رشد کودک زیر یکسال ۲ هفته و بالای یکسال یکماه بعد پیگیری کنید.
---	---------	---

• بالای منحنی -2 z score	کم وزنی ندارد	<ul style="list-style-type: none"> مادر را تشویق کنید که تغذیه کودکش را همچنان ادامه بدهد
----------------------------	---------------	--

طبقه بندی
کنید

• پایین منحنی -3 z score	سوء تغذیه شدید یا کم وزنی شدید	<ul style="list-style-type: none"> اگر کودک بیماری جدی دیگری دارد. فوراً او را همراه مادرش به نزدیکترین بیمارستان ارجاع دهید در غیر این صورت براساس مقدار انحراف معیار (SD) وزن به قد یا درصد آن ، ارزیابی و درمان
• بالای منحنی -2 z score	رشد وزنی نامشخص	<ul style="list-style-type: none"> مادر را تشویق کنید که تغذیه کودکش را همچنان ادامه بدهد مراجعه مجدد ۲ هفته بعد

اگر خیر :
- وزن کودک برای سن را در کارت پایش
رشد رسم کنید.

ارزیابی سایر مشکلات :

در صورت عدم توانائی در ارزیابی و درمان مشکل ، به مرکز تخصصی ارجاع دهید.

ت ۱ - نحوه باز کردن راه هوایی در کودک دچار خفگی

(آسپیراسیون جسم خارجی همراه با دیسترس تنفسی)

§ در شیرخواران (زیریکسال)

- شیرخوار را بر روی بازو یا ران خود به گونه ای بخوابانید که سر او در قسمت پائین قرار بگیرد.
- با برجستگی کف دست ۵ ضربه به پشت شیرخوار بزنید.
- اگر انسداد همچنان باقی است، شیرخوار را برگردانید و ۵ بار با ۲ انگشت، فشردن قفسه سینه را (از یک انگشت پایین تراز وسط خط فرضی که نوک دوپستان رابه هم وصل می کند) انجام دهید (مطابق شکل زیر)

ضربه زدن به پشت

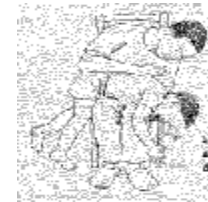
فشردن قفسه سینه

اگر انسداد همچنان باقی است، دهان کودک را از نظر وجود هرگونه انسدادی که قابل رفع است، کنترل کنید.

در صورت لزوم، مراحل ذکر شده را با زدن ضربه مجدد به پشت تکرار کنید.

§ در کودکان

- در حالی که کودک نشسته، زانو زده یا دراز کشیده است، ۵ ضربه بابرجستگی کف دست به پشت کودک بزنید.
- اگر انسداد همچنان باقی است، در پشت کودک قرار بگیرید و دستان خود را به دور بدن او حلقه کنید. یک دست خود را درست در زیر استخوان جناغ سینه کودک مشت کرده و دست دیگر خود را بر روی دست مشت شده گذاشته و به سمت بالا به داخل شکم فشار دهید این عمل (مانور Heimlich) را ۵ بار تکرار کنید. (مطابق شکل)

ضربه زدن به پشت برای برطرف کردن انسداد راه هوایی در کودک دچار خفگی

Heimlich

اگر انسداد همچنان باقی است، دهان کودک را از نظر وجود هرگونه انسدادی که قابل رفع است، کنترل کنید.

در صورت لزوم، مراحل ذکر شده را با زدن ضربه مجدد به پشت تکرار کنید.

چارت ۲- نحوه باز کردن راه هوایی در کودک مبتلا به انسداد تنفسی (یا توقف کامل تنفسی)

§ مشکوک به تروما گردن نیست

در کودک هوشیار

- داخل دهان را نگاه کنید و در صورت وجود جسم خارجی آن را خارج نمایید.
- ترشحات ناحیه گلو را پاک کنید.
- به کودک اجازه دهید در راحت ترین وضعیت قرار گیرد.

در کودک بیهوش

- ۱- سر را به صورتی که در شکل نشان داده شده است خم کنید.

برای بررسی تنفس کودک نگاه کنید، گوش کنید و احساس کنید وضعیت خم شدن برای باز کردن راه هوایی در کودکان بزرگتر

- ۲- داخل دهان را نگاه کنید و در صورت جسم خارجی آن را خارج نمایید.

- ۳- ترشحات ناحیه گلو را پاک کنید.

- ۴- با نگاه کردن به حرکات قفسه سینه، گوش کردن به صداهای تنفسی و احساس کردن تنفس، وضعیت راه هوایی را کنترل کنید.

§ مشکوک به ترومای گردن (احتمال صدمه به مهره های گردنی) است :

- ۱- گردن را همانند آنچه که در چارت ۶ نشان داده شده است، ثابت کنید.

- ۲- داخل دهان را نگاه کنید و در صورت وجود جسم خارجی آن را خارج نمایید.

- ۳- ترشحات ناحیه گلو را پاک کنید.

- ۴- با نگاه کردن به حرکات قفسه سینه، گوش کردن به صداهای تنفسی و

احساس کردن تنفس، وضعیت راه هوایی را کنترل کنید.

بدون خم کردن سر فک رابه طرف جلو بیاورید

اگر علیرغم انجام اقدامات فوق، کودک تنفس نداشت تهویه مصنوعی با بگ و ماسک را شروع کنید

چارت ۳ - نحوه دادن اکسیژن

از طریق **prong** پاکاتر بینی اکسیژن بدهید:

prong بینی

- شاخه هارادرست درداخل سوراخ بینی قرارداده و
باچسب آن رامحکم کنید.

Catheter بینی

- از لوله اندازه F ۸ استفاده کنید.
- بااستفاده از لوله فاصله بین سوراخ بینی
یک طرف رابالبه داخلی ابرواندازه بگیریید.
- کاتتر رابه همین عمق وارد کنید.
- آن راباچسب محکم کنید.

سرعت جریان اکسیژن را ۱ تا ۲ لیتر دردقیقه قراردید

چارت ۴- نحوه وضعیت دادن به کودک بیهوش

اگرمشکوک به تروماگردن نیست:

- کودک را به پهلو قرار دهید تا خطر آسپیراسیون کاهش یابد.
- گردن را کمی به حالت اکستانسیون درآورید و برای ثابت نگه داشتن یک دست او را زیر گونه قرار دهید.
- برای ثابت ماندن وضعیت بدن یک پا را به جلو خم کنید.

اگرمشکوک به ترومای گردن است:

- کودک را به پشت بخوابانید و گردن او را ثابت کنید.
- پیشانی کودک راازدوطرف به تخته با چسب محکم کنید تا در همین وضعیت باقی بماند.
- برای جلوگیری از حرکت گردن، در طرفین سر کودک، یک سرم یک لیتری قرار دهید.

- اگر کودک استفراغ می کند با نگه داشتن سر در امتداد بدن، کودک را به پهلو بچرخانید.

چارت ۵- نحوه دادن سریع مایعات وریدی برای موارد شوک

(کودک سوء تغذیه شدید ندارد)

کودک را از نظر نداشتن سوء تغذیه شدید، بررسی کنید (برای کودک مبتلا به سوء تغذیه شدید به چارت ۶ مراجعه کنید)

برای کودک رگ بگیریید. (برای انجام آزمایش های اورژانس خون گیری کنید)

سرم رینگر لاکتات یا نرمال سالین وصل کنید - مطمئن شوید که انفوزیون به خوبی جریان دارد.

هرچه سریعتر ۲۰ ml/kg انفوزیون کنید.

سن / وزن	حجم رینگر لاکتات یا نرمال سالین (۲۰ ml/kg)
۲ تا کمتر از ۴ ماه (۴ تا کمتر از ۶ kg)	۱۰۰ ml
۴ تا کمتر از ۱۲ ماه (۶ تا کمتر از ۱۰ kg)	۱۵۰ ml
۱ تا کمتر از ۳ سال (۱۰ تا کمتر از ۱۴ kg)	۲۵۰ ml
۳ تا کمتر از ۵ سال (۱۴ تا ۱۹ kg)	۳۵۰ ml

از دریافت حجم مناسب کودک را دوباره ارزیابی کنید.

از اولین انفوزیون دوباره ارزیابی کنید. ← اگر بهبودی حاصل نشد، هرچه سریعتر دادن ۲۰ ml/kg

را تکرار کنید

از دومین انفوزیون دوباره ارزیابی کنید. ← اگر بهبودی حاصل نشد، هرچه سریعتر دادن ۲۰ ml/kg

را تکرار کنید

از سومین انفوزیون کودک را به بیمارستان ارجاع دهید

سورت عدم امکان ارجاع دوباره ارزیابی کنید. ← اگر بهبودی حاصل نشد در عرض ۳۰ دقیقه میزان ۱۰ ml/kg

FFP* یا آلبومین یا Packed cell یا خون بزنید

صورت خونریزی بهتر است خون کامل یا Packed cell تزریق شود.

ن از بهبودی در هر مرحله (کاهش تعداد و قویتر شدن نبض، بهتر شدن پرشدگی مویرگی) یا سومین انفوزیون

دک را به بیمارستان ارجاع دهید و با توجه به بهبودی وضعیت کلیه، در بین راه ۷۰ ml/kg از محلول رینگر

نات (یا در صورت عدم دسترسی، نرمال سالین) را در عرض ۵ ساعت در شیرخواران (سن زیر ۱۲ ماه) و در

نس ۲/۵ ساعت در کودکان (۱۲ ماه تا پنج سال) بدهید.

اگر نمی توانید بیدرنگ مایعات وریدی تزریق کنید. مقادیر مایعات فوق را تا زمان دیگری از طریق لوله معده

(NG.tul) یا داخل استخوانی بدهید..

چارت ۶- نحوه دادن سریع مایعات وریدی در کودک مبتلا به سوء تغذیه شدید

این درمان را فقط برای کودکی که علائم شوک دارد و خواب آلودگی غیرعادی یا عدم هوشیاری دارد اعمال کنید.

- برای کودک رگ بگیریید. (برای انجام آزمایش های اورژانس خون گیری کنید).

- کودک را وزن کنید (یا وزن کودک را تخمین بزنید) تا بتوانید حجم مایعی را که باید دریافت کند محاسبه کنید.

- ۱۵ ml/kg مایع در عرض یک ساعت بدهید. یکی از محلول های زیر را بدهید (به ترتیب اولویت):

- دکستروز سالین

- یا اگر سرم بالا در دسترس نیست، رینگر لاکتات:

وزن	حجم مایع وریدی	وزن	حجم مایع وریدی
در عرض یک ساعت بدهید (۱۵ ml/kg)	در عرض یک ساعت بدهید (۱۵ ml/kg)		
۴ Kg	۶۰ ml	۱۲ Kg	۱۸۰ ml
۶ Kg	۹۰ ml	۱۴ Kg	۲۱۰ ml
۸ Kg	۱۲۰ ml	۱۶ Kg	۲۴۰ ml
۱۰ Kg	۱۵۰ ml	۱۸ kg	۲۷۰ ml

-- نبض و تعداد تنفس را در شروع و پس از هر ۱۰-۵ دقیقه اندازه بگیریید.

اگر علائمی مبنی بر بهبودی مشاهده شد (کاهش تعداد نبض و تنفس):

- در عرض یک ساعت بعدی دادن (۱۵ ml/kg) را تکرار کنید و کودک را ارجاع دهید و در صورت عدم امکان

ارجاع، جبران کم آبی را به صورت خوراکی یا با لوله معده تبدیل کنید. (۱۰ ml/kg/h) برای ۱۰ ساعت

اگر کودک پس از اولین میزان (۱۵ ml/kg) مایع وریدی بهبودی پیدا نکرد، احتمال دهید که کودک دچار شوک

سپتیک است فوراً کودک را ارجاع دهید و در بین راه دادن (۴ ml/kg/h) مایع را تکرار کنید

در صورت عدم امکان ارجاع:

- دسترسی به خون، به میزان ۱۰ ml/kg خون کامل تازه را به آهستگی در عرض ۳ ساعت ترانسفوزیون کنید.

(در صورت وجود علائم نارسایی قلبی از Packed cell استفاده کنید)

اگر حال کودک در طول مدت سرم درمانی بدتر شد (تعداد تنفس ۵ بار در دقیقه یا نبض ۲۵ ضربه در دقیقه افزایش

یافت)، انفوزیون وریدی را متوقف کنید زیرا دادن مایعات وریدی می تواند موجب بدتر شدن وضعیت کودک

شود. و کودک را سریعاً ارجاع دهید.

چارت ۷- نحوه دادن دیازپام رکتال

برای موارد تشنج

دیازپام رکتال بدهید:

- × دوز لازم را از آمپول دیازپام به داخل سرنگ انسولین (۱ ml) بکشید.
- در صورت امکان، دوز دارو را بر اساس وزن کودک تعیین کنید. سپس سوزن را درآورید.
- × سرنگ را ۴ تا ۵ سانتیمتر داخل مقعد کودک فرو برده و محلول دیازپام را داخل آن تخلیه کنید.
- × برای مدت چند دقیقه هر دو باسن کودک را باهم نگه دارید.

سن / وزن	دیازپام رکتال محلول ۱۰ mg/۲ ml دوز ۰/۵ mg /Kg = ۰/۱ ml /Kg
۲ تا کمتر از ۴ ماه (۴ تا کمتر از ۶ kg)	۰/۵ MI = ۲/۰mg
۴ تا کمتر از ۱۲ ماه (۶ تا کمتر از ۱۰ kg)	۱ MI = ۵ mg
۱ تا کمتر از ۳ سال (۱۰ تا کمتر از ۱۴ kg)	۱/۲۵ MI = ۶/۰Mg
۳ تا کمتر از ۵ سال (۱۴ تا ۱۹ kg)	۱/۵ MI = ۷/۰mg

- اگر تشنج پس از ۱۰ دقیقه ادامه داشت، دوز دوم دیازپام رکتال را بدهید. (یا اگر برای بیمار رگ گرفته اید دیازپام وریدی ۳ mg/kg به آهستگی در عرض ۳ دقیقه بدهید)
- اگر تشنج پس از ۱۰ دقیقه بعدی نیز ادامه داشت ، دوز سوم دیازپام رکتال یا فنی توئین ۲۰ mg/kg وریدی یا*فنوباریتال عضلانی بدهید.
- اگر کودک تب بالا داشت :

- × کودک را با آبی که حرارتش برابر حرارت اتاق است تن شو به کنید تا تب کاهش یابد.
- × برای پیشگیری از خطر آسپیراسیون تا زمان کنترل تشنج تغذیه و داروی خوراکی به کودک ندهید.

- فنوباریتال محلول در آب را می توانید وریدی تزریق کنید(و محلول ۲۰۰ mg/ml) برای کنترل تشنج در شیرخواران ه با دوز ۲۰ mg/kg بدهید.

چارت ۸ - نحوه دادن گلوکز وریدی

- × برای کودک رگ بگیریید (برای انجام آزمایشات اورژانس خون گیری کنید.)
- × قند خون را کنترل کنید.
- × ۵ ml/kg از محلول گلوکز ۱۰٪ را با سرنگ داخل ورید تزریق کنید.

سن / وزن	حجم محلول گلوکز ۱۰٪ که باید به صورت بولوس (۵ ml/kg) داده شود
۲ تا کمتر از ۴ ماه (۴ تا کمتر از ۶ kg)	۲۵ ml
۴ تا کمتر از ۱۲ ماه (۶ تا کمتر از ۱۰ kg)	۴۰ ml
۱ تا کمتر از ۳ سال (۱۰ تا کمتر از ۱۴ kg)	۶۰ ml
۳ تا کمتر از ۵ سال (۱۴ تا ۱۹ kg)	۸۰ ml

در صورت عدم امکان ارجاع :

- × پس از ۳۰ دقیقه دوباره قند خون را کنترل کنید. اگر هنوز پایین است، تزریق ۵ ml/kg محلول گلوکز ۱۰٪ را تکرار کنید.
- × به محض هوشیاری کودک، تغذیه او را شروع کنید.

اگر در صورت تغذیه امکان خطر آسپیراسیون از راه دهان وجود دارد :

ترجیحا شیر مادر یا سرم قندی ۱۰٪ یا محلول قندی از طریق لوله معده بدهید.
برای تهیه محلول قندی ، ۴ قاشق مرباخوری (۲۰ gr) شکر را در ۲۰۰ml آب تمیز حل کنید.

نکته : اگر نمی توانید بیدرنگ رگ بگیریید و کودک تشنج ندارد ، محلولهای فوق را از طریق لوله معده NG.tube بدهید.

درمان کودک (براساس طبقه بندی چارت)

نحوه دادن داروی خوراکی در منزل را به مادر یاد بدهید:

- داروی مناسب را براساس وزن کودک مشخص نمائید
- از سن کودک زمانی استفاده کنید که وزن او را نمیدانید
- دلیل دادن دارو را به مادر بگویند
- به دقت برای مادر چگونگی دادن دارو را توضیح بدهید
- برای مادر توضیح بدهید طول دوره درمان را تمام کند حتی اگر حال کودک بهتر شود
- آنچه برای مادر توضیح دادید قبل از ترک کردن مرکز از او سؤال کنید.

داروهای بی ضرر خانگی یا درمان های غیر دارویی:

مایعات فراوان (مصرف بیشتر)	جای باعسل یا لیمو
قطره کلورسدیم	آبلیمو با عسل
(تمیز کردن بینی) پوار کردن بینی	بلند کردن سر
بخور آب	قطع تماس با محرکها از جمله دود سیگار

× در صورت خروج چرک گوش را با فتیله گذاری خشک کنید

- گوش را حداقل سه بار در روز خشک کنید
- فقط از پارچه تمیز و جاذب آب استفاده کنید
- پارچه را لوله کرده در گوش کودک قرار دهید
- وقتی خیس شد آن را خارج کنید
- تا خشک شدن کامل گوش، فتیله را بطور مکرر عوض کنید

اصول استفاده صحیح از اسپری:

۱. اسپری را بردارید و مخزن اسپری را تکان دهید
 ۲. به آرامی و به طریقی که نواخت نفس خود را بیرون دهید
 ۳. اسپری را در حدود ۵ سانتی متر در دهان فرو برید
 ۴. رهاگر مخزن را در حالیکه به آرامی و تا سر حد امکان عمیق نفس خود را به داخل می کشید فشار دهید
 ۵. برای حدود ۱۰ ثانیه نفس را حبس کنید
- عنفس خود را به آرامی و به صورت یکنواخت خارج سازید

دادن داروی خوراکی مناسب:

× پنومونی

آموکسی سیلین (۸۰-۱۰۰ mg/kg/d) دو یاسه بار در روز برای ۵ روز

یادر صورت سابقه حساسیت قبلی به پنی سیلین، اریترومایسین ۴۰ mg/kg/d هر ۸ ساعت

در صورت عدم پاسخ به آموکسی سیلین، آموکسی کلاو (دوز ۸۰-۹۰ mg/kg/d از آموکسی سیلین)

× عفونت حاد گوش

آموکسی سیلین (۳۰ mg/kg/dose) دو یا سه بار در روز برای ۱۰ روز یا
در صورت عدم پاسخ به درمان:

اموکس کلاو (دوز ۸۰-۹۰ mg/kg/d از آموکسی سیلین)

کوتریموکسازول (۴ mg/kg/dose) براساس تری متوپریم) دوبار روز به همراه اریترومایسین

× عفونت مزمن گوش (بیش از ۱۴ روز):

اموکس کلاو (دوز ۸۰-۹۰ mg/kg/d از آموکسی سیلین)

- اریترومایسین (۱۵ mg/kg/dose) سه بار در روز + کوتریموکسازول (۴ mg/kg/dose) براساس تری متوپریم دوبار روز به مدت ۱۰ روز
- در صورتیکه خروج چرک از گوش کودک بیش از ۴ هفته ادامه دارد، به بیمارستان ارجاع شود.

× سینوزیت:

انتخاب اول: آموکسی سیلین (۳۰ mg/kg/dose) سه بار در روز

انتخاب دوم: کو آموکسی کلاو (50 mg/kg/day) + آموکسی سیلین (2.5 mg/kg/day)

سه بار در روز

شستشوی بینی با قطره بینی کلورسدیم

درمان را تا ۷ روز پس از برطرف شدن نشانه ها (معمولا ۱۴-۲۱ روز) ادامه دهید.

ه سرفه : (زیر ۶ ماه به بیمارستان ارجاع دهید.)

- سن بالای ۶ ماه / همراهی با پنومونی / تشنج / دهیدراتاسیون / سوء تغذیه شدید / آبنه طولانی یا سیانوز پس از سرفه در بیمارستان بستری گردد. در غیر این صورت درمان در منزل:
- اریتروماکسین خوراکی (۱۲/۵ mg/kg) ۴ بار در روز برای ۱۴ روز این کار طول بیماری را کم نمی کند بلکه از زمان انتقال عفونت می کاهد.
- در صورت وجود تب، برای درمان پنومونی ثانویه احتمالی، از آموکسی سیلین (۲۵ mg/kg) ۳ بار در روز برای ۵ روز استفاده کنید.
- در صورتی که آموکسی سیلین در دسترس نبود. کوتریموکسازول - به همان ترتیب که در پنومونی غیر شدید گفته شد. استفاده کنید.
- در صورت امکان از هر گونه مداخله ای که باعث ایجاد سرفه می شود بپرهیزید. کارهایی از جمله ساکشن، معاینه گلو، گذاردن N.G.tube می تواند باعث ایجاد سرفه شود.
- از مصرف مهار کننده های سرفه، سداتیو، لکولتیک و آنتی هستیامین بپرهیزید.
- در صورت تب (درجه حرارت ۳۹ و بالاتر)، استامینوفن بدهید.
- مادر را تشویق کنید تغذیه با شیر مادر یا مایعات خوراکی را ادامه دهد.
- برای ۴ روز اریتروماکسین (۱۲/۵ mg/kg) ۴ بار در روز به تمام کودکانی (بدون توجه به سابقه واکسیناسیون) که در تماس نزدیک بوده اند تجویز شود.
- واکسیناسیون DPT به کودکانی که قبلاً واکسینه نشده اند تزریق کنید.
- اگر سومین دوز واکسن ۶ ماه قبل یا چهارمین دوز سه سال گذشته دریافت شده است باید یک دوز بوستر تزریق شود.
- تا ۵ روز بعد از شروع درمان کودک ایزوله باشد.

آسم:

- در صورت بروز علائم آسم (سرفه، خس خس، تنگی نفس) بدون سختی تنفسی اقدامات نگهدارنده درمان در منزل را انجام داده و نیاز به درمان دارویی ندارد.
- در صورت وجود دیسترس تنفسی یا ویزینگ عود کننده -> توجه به سابقه آن مطابق زیر عمل کنید و پس از ۳۰ دقیقه ارزیابی کنید اگر دیسترس تنفسی یا سیانوز یا عدم توانائی صحبت و یا نوشیدن باقی است فوری به بیمارستان ارجاع دهید:
- ۱. آسم متناوب: علائم آسم ۲ بار و یا کمتر از آن در هفته و مدت عمده کوتاه یا علائم آسم شبانه کمتر از ۲ بار در ماه - در صورت بروز حمله* از سالبوتامول (نبولایزر یا اسپری + آسم یار یا شربت) استفاده شود (نباید بیشتر از ۳ بار در هفته استفاده شود در صورت نیاز، درمان آسم مداوم خفیف اجرا شود)
- ۲. آسم خفیف مداوم: علائم آسم بیش از ۳ بار در هفته و نه هر روز بروز می کند یا علائم آسم شبانه بیش از ۲ بار در ماه - بطور منظم هر روز کروبولین و یا از استروئید استنشاقی* (بکلرمتازون) استفاده شود
- در صورت بروز حمله از سالبوتامول (نبولایزر اسپری + آسم یار یا شربت) حداکثر ۳ بار در روز استفاده شود
- ۳. آسم متوسط مداوم: علائم آسم هر روز بروز می کند و شبها کمتر از یک بار در هفته است
- بطور منظم از استروئید استنشاقی* (بکلرمتازون) با استفاده از آسم یار استفاده شود
- در صورت بروز حمله از سالبوتامول (نبولایزر اسپری + آسم یار یا شربت) استفاده شود
- ۴. آسم شدید مداوم: علائم آسم در طول شبانه روز و در روز
- بطور منظم از استروئید استنشاقی (بکلرمتازون) و سالبوتامول (نبولایزر اسپری / شربت) استفاده شود
- در صورت لزوم استروئید خوراکی استفاده شود
- اکسیژن: به همه بیماران آسمی که مشکل تنفسی آنها به گونه ای است که با سخن گفتن یا خوردن تداخل دارد، داده می شود.
- تبصره: در کلیه موارد فوق پس از درمان اولیه با اکسیژن و سالبوتامول، بیمار به متخصص ارجاع شود.

دستورالعمل کشوری مبارزه با سل درمان را ادامه دهید.

- مرحله حمله ای (۲ ماه اول) ایزونیازید + ریفامپین + اتامبوتول یا استرپتوماکسین + پیرازین آسید
- مرحله نگهدارنده (۴ ماه بعدی) ایزونیازید + ریفامپین
- در صورت امکان از تجویز استرپتوماکسین در کودکان بپرهیزید علاوه بر درد محل تزریق، ممن است باعث آسیب پایای عصب شنوایی شود.

بروشیولیت:

- در صورت وجود علائم پنومونی یا بیماری خیلی شدید یا علائم دیسترس تنفسی فوری به بیمارستان ارجاع دهید و در باقی موارد درمان علامتی در منزل انجام دهید
- برای تب بالا یا مساوی ۳۸.۵ استامینوفن بدهید.
- کودک را تشویق کنید که هر چه زودتر می تواند غذا بخورد.

کروپ و ویروسی خفیف تشویق به مصرف مایعات، غذا و شیر
شدید ارجاع به بیمارستان

کسازول (بر اساس تری متوپریم 10 mg/kg /24h) برای ۴۵ روز (۶ هفته).

ک (15-20 mg/kg/ 24h) برای ۴۵ روز (۶ هفته).

× سوء تغذیه شدید :

- × اگر وزن به قد کودک کمتر از ۷۰٪ یا $-3SD$ باشد جهت ارزیابی بیشتر به بیمارستان ارجاع دهید
- × اگر وزن به قد کودک کمتر از ۸۰٪ ($-2SD$) و بیشتر از ۷۰٪ ($-3SD$) باشد در صورت امکان اقدامات زیر را انجام دهید:
 - بررسی وضعیت تغذیه و غذای کودک (طبق چارت تغذیه و مشاوره) در حال حاضر و قبل از ناخوشی اخیر
 - سابقه اسهال و استفراغ (طول مدت ، تکرار نوع آن)
 - سابقه تماس با فرد مسلول یا سرفه مزمن
 - چگونگی شرایط محیطی خانواده
 - علائم و نشانه های کمبود **vit A** (کراتو کونژیکتویت، کراتومالاشیا، زخم قرنیه....)
 - تغییرات پوستی کواشور کور (هیپو یا هیپر پیگمانته، زخم زیر بغل یا پشت گوش،....)
 - در صورت نیاز آزمایش لازم برای بیمار داده شود
 - در صورت وجود علائم و نشانه های عفونت اختصاصی (زخم دهان، برفک، UTI،...)، درمان کنید
 - مولتی ویتامین + مینرال ماند اسهال پایدار برای ۲ هفته تجویز شود.
- × کودک زیر یکسال ۲ هفته و بالای یکسال یکماه بعد پیگیری کنید.

× عفونت ادراری

- تب بیشتر از ۳۸/۵ جنتامایسین (4 mg/kg/day) به مدت ۷ روز
- تب کمتر از ۳۸/۵ در کودکان زیر دو سال جنتامایسین (4 mg/kg/day) به مدت ۷ روز
- تب کمتر از ۳۸/۵ در کودکان بالای دو سال نیتروفورانتوئین (5 mg/kg) هر ۶ ساعت به مدت ۷ روز

× مالاریا :

- کلروکین (25 mg/kg) برای ۳ روز
- روز اول ۶۰٪ - روز دوم و سوم ۲۰٪ ارمقدار فوق تجویز گردد
- و بر اساس دستورالعمل کشوری مبارزه با مالاریا درمان را ادامه دهید.
- در صورت $\text{Hb} < 3.9$ و $\text{Hb} < 6$ درمان آنمی را در منزل (جدول درمان آنمی) انجام دهید.

× اسهال پایدار :

- در صورت وجود عفونت اختصاصی (مانند پنومونی، سپسیس، UTI؛ برفک و عفونت گوش میانی، ...) درمان بیماری اولیه
- در صورت وجود عفونت روده ای (مانند شیگلوز) مقادیر مناسب مایعات جهت پیشگیری کم آبی تغذیه
- رژیم مغذی و مقوی که باعث تشدید اسهال نگردد.
- توصیه به مادر برای مراجعه پیگیری ۵ روز بعد
- برای کودک بالای ۶ ماه غذای جامد و مناسب سن با کالری مناسب داده شود.

∅ اسهال خونی

- نالیدیکسیک اسید (55 mg/kg/day) هر ۶ ساعت برای ۵ روز بصورت خوراکی بدهید.
- سفیکسیم (8 mg/kg) در صورت عدم پاسخ به درمان پس از ۲ روز به مدت ۵ روز

× اسهال وبايي

- تا مین آب و الکترولیت مهم ترین جزء درمان است.
- کوتریموکسازول خوراکی (10 mg/kg/day) بر اساس تری متوپریم) هر ۱۲ ساعت برای ۳ روز
- اریترومایسین 10 mg/kg/dose چهار بار در روز به مدت ۳ روز

× آنمی :

- در صورت آنمی شدید ($\text{HB} < 6 \text{ g/dl}$) همراه علائم دیگر یا ($\text{HB} < 4 \text{ g/dl}$ پنهانی) به بیمارستان برای تزریق خون ارجاع دهید در غیر این صورت درمان در منزل :
- ۱- برای ۱۴ روز قرص آهن/فولات یا شربت آهن بدهید. (اگر کودک برای مالار یا سولفادوکسین/پریمتامین می گیرد فولات را تا ۱۴ روز بعد تجویز نکنید. فولات ممکن است با داروهای ضد مالاریا تداخل کند).
- ۲- کودک را روز چهاردهم دوباره معاینه کنید. در صورت امکان درمان را برای ۳ ماه ادامه دهید. (۲-۴ هفته برای اصلاح آنمی و ۱-۳ ماه برای پر شدن ذخایر آهن)
- ۳- آزمایش مدفوع از نظر انگل بدهید و بر اساس آن درمان کنید.
- ۴- به مادر درباره تغذیه خوب کودک توصیه های لازم را بکنید.
- ۵- از دادن آهن به کودکان با سوء تغذیه شدید در فاز حاد بپرهیزید.

برای درمان اسهال مایعات بیشتر بدهید و غذا را ادامه بدهید.

برنامه درمانی ب: درمان کم آبی نسبی با ORS

ORS را برای ۴ ساعت در خانه بهداشت بدهید

تعیین مقدار تقریبی محلول ORS که بایستی در ۴ ساعت اول داده شود.

سن* وزن	کمتر از ۴ ماه	۴ تا ۱۱ ماه	۱۲ تا ۲۳ ماه	۲ تا ۴ سال
میلی لیتر	۶ Kg <	۹ Kg < ۶ تا	۱۱ Kg < ۹ تا	۱۵ Kg تا ۱۱
	۲۰۰ تا ۴۵۰	۸۰۰ تا ۴۵۰	۹۶۰ تا ۸۰۰	۱۶۰۰ تا ۹۶۰

* از سن کودک زمانی استفاده کنید که وزن او را نمیدانید. برای محاسبه مقدار تقریبی ORS می توانید وزن کودک (kg) را در ۷۵ ضرب کنید.

- اگر کودک بیشتر از جدول فوق ORS درخواست کرد هر جقدر میل دارد ORS بدهید.

- برای شیرخواران زیر ۶ ماه که شیر مادر نمی خورند در طول این مدت ۱۰۰ تا ۲۰۰ میلی لیتر آب تمیز در هر دوره بدهید.

× به مادر نشان دهید که چگونه او. آر. اس به کودک بدهد.

- مرتباً با فنجان یا قاشق و جرعه جرعه بدهد.

- اگر کودک استفراغ کرد ۱۰ دقیقه صبر کند و پس از آن دادن او. آر. اس را کم ادامه دهد.

- هر مقدار که کودک میل دارد با شیرمادر تغذیه کند.

× بعد از ۴ ساعت:

- کودک را ارزیابی مجدد و کم آبی او را طبقه بندی نمایید.

- برای ادامه درمان برنامه درمانی مناسب را انتخاب کنید

- تغذیه کودک را در خانه بهداشت شروع کنید.

× اگر مادر باید قبل از اتمام برنامه درمان ب خانه بهداشت را ترک کند.

- به مادر طرز تهیه ORS را نشان بدهید.

- به مادر نشان بدهید که برای تکمیل دوره درمان ۴ ساعته چه مقدار او. آر. اس باید در منزل به کودک بدهد.

- برای جبران کم آبی بطور کامل، تعداد کافی پودر او. آر. اس به اندازه مصرف در روز به مادر بدهید.

- چهار قانون درمان اسهال در منزل را برای او شرح دهید.

۱- دادن مایعات اضافی

۲- تجویز مکمل روی روزانه (۱۰ میلی گرم در سن کمتر از ۶ ماه و ۲۰ میلی گرم در سن بالاتر) به مدت ۱۰-۴ روز

۳- چه موقع برگردد

۲- ادامه تغذیه

مایعات توصیه شده و چارت مشاوره با مادر

در برنامه درمانی الف را ببینید

برنامه درمانی الف: درمان اسهال در منزل

- مشاوره با مادر روی 4 قانون درمان اسهال در منزل

(دادن مایعات اضافی، مکمل روی روزانه، ادامه تغذیه، چه موقع برگردد).

۱- دادن مایعات اضافی: (هر قدر که کودک بخواد)

× به مادر بگویید:

- کودک را مکرراً با دفعات بیشتر از قبل و طولانی تر در هر نوبت با شیر خود تغذیه کند.

- اگر کودک انحصاراً شیرمادر می خورد به او ORS بدهید.

- بر حسب سن کودک هر مقدار مایعی که کودک بخواد تازمانی که اسهال متوقف گردد، به او

بدهید: محلول ORS (۱۰ سی سی به ازاء هر کیلوگرم وزن بدن به ازاء هر بار اجابت مزاج آبکی)

غذاهای آبکی (مانند: سوپ، دوغ، مایعات سالم خانگی و.....) یا آب تمیز.

- از مایعات خیلی شیرین مثل نوشابه و آب میوه های صنعتی استفاده نشود.

× به مادر نشان بدهید که او. آر. اس را چگونه و با چه مقدار آب مخلوط کند

او. آر. اس برای مصرف ۲ روز به مادر بدهید.

× به مادر نشان بدهید، چه مقدار او. آر. اس را پس از هر بار دفع آبکی به او بدهد

کمتر از ۲ سال ۵۰ تا ۱۰۰ میلی لیتر پس از هر بار مدفوع

۲ سال یا بیشتر ۱۰۰ تا ۲۰۰ میلی لیتر پس از هر بار مدفوع

به مادر بگویید:

- محلول ORS را با فنجان یا قاشق مرتباً جرعه جرعه بدهد.

- اگر کودک استفراغ کرد ۱۰ دقیقه صبر کند، سپس محلول را آهسته تر ادامه دهد.

- تا زمان قطع اسهال دادن مایعات اضافه را ادامه دهد.

۲- تجویز مکمل روی روزانه (۱۰ میلی گرم در سن کمتر از ۶ ماه و ۲۰ میلی گرم در سن بالاتر) به مدت ۱۰-

۱۴ روز

۳- ادامه تغذیه چارت مشاوره با مادر را ببینید.

۴- چه موقع برگردد چارت مشاوره با مادر را ببینید.

درمان کودک در صورت عدم امکان ارجاع

در بیمارانی که در صورت عدم امکان ارجاع یا قبل از ارجاع نیاز به

آنتی بیوتیک دارند.

به مادر توضیح دهید چرا این دارو را داده اید.
مقدار مناسب با وزن یا سن کودک را مشخص کنید.
از سرنگ و سرسوزن استریل استفاده کنید.
به دقت مقدار دارو را تعیین کنید.

آنتی بیوتیک تزریقی بدهید:

برای کودکانی که باید ارجاع فوری شوند و قادر به خوردن آنتی بیوتیک خوراکی نیستند:

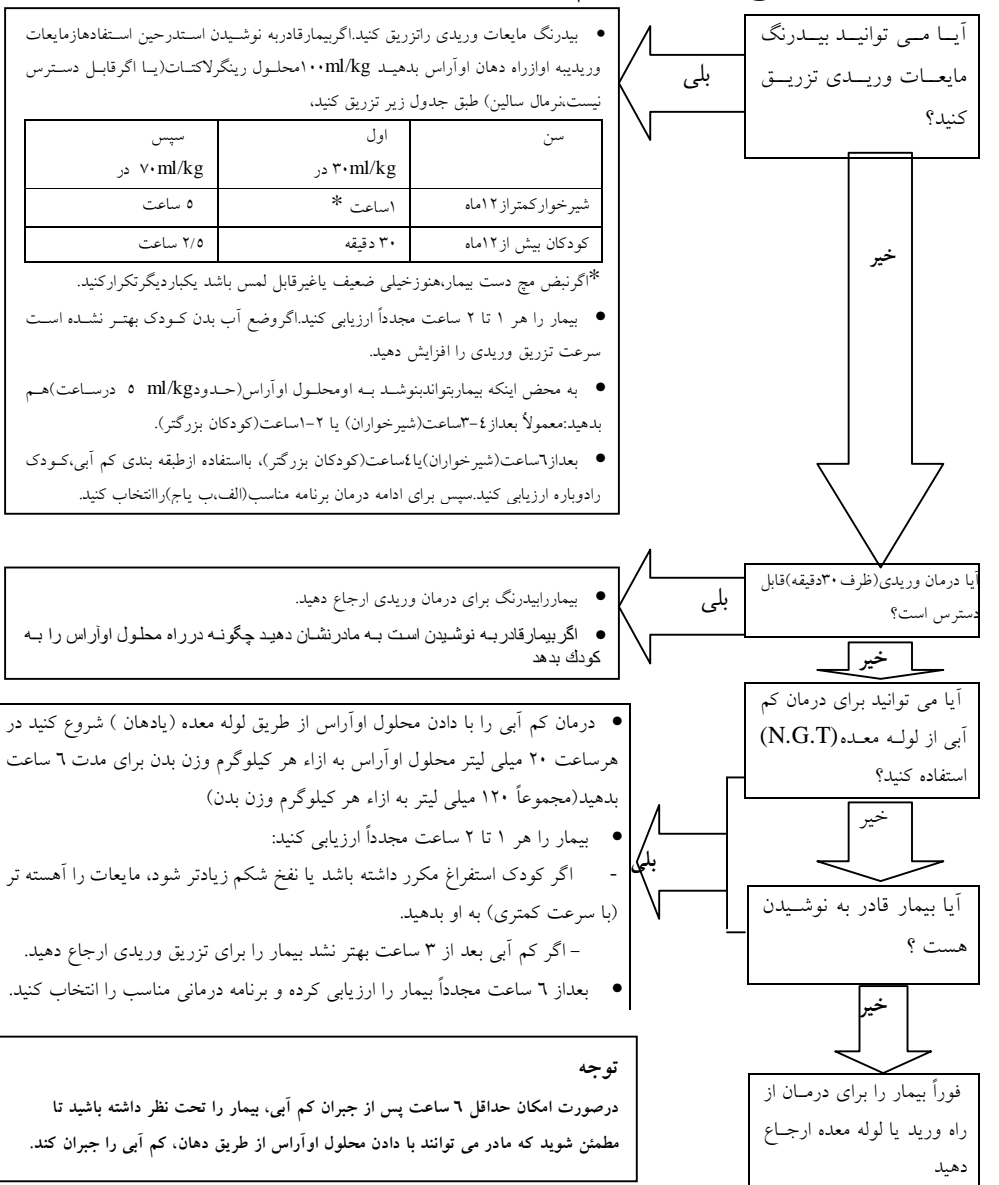
اولین نوبت سفتریاکسون تزریقی را بدهید و فوراً کودک را به بیمارستان ارجاع دهید.

اگر ارجاع امکان ندارد:

تزریق سفتریاکسون را به مدت ۵ روز هر ۱۲ ساعت تکرار کنید.

سپس با آنتی بیوتیک خوراکی مناسب به مدت ۱۰ روز کامل درمان را تغییر بدهید.

برنامه درمانی ج : درمان کم آبی شدید

پیکیری کنید.

پنومونی

بعد از ۲ روز :

نشانه های خطر را در کودک بررسی کنید.
کودک را از نظر سرفه یا تنفس ارزیابی کنید.

سوال کنید:

- آیا تنفس کودک بهتر شده است ؟
- آیا تب کمتر شده است ؟
- آیا اشتهای کودک بهتر شده است ؟

درمان :

اگر تو کشیده شدن قفسه سینه یا یکی از علامت خطر فوری وجود دارد، فوری به نزدیکترین بیمارستان ارجاع دهید.

اگر شمارش تنفس ، تب و اشتها فرقی نکرده ،درمان رابا آنتی بیوتیک مناسب تعویض کنید و۲روزدیگرمراجعه کند.(در شیرخواران کمتر از ۶ ماه بیمار ارجاع داده شود)

اگر شمارش تنفس کمتر ، تب کمتر ، و اشتها بهتر شده ، درمان ۵ روز آنتی بیوتیک را کامل کنید.

اسهال پایدار

بعد از ۷ روز: (در صورت تشدید اسهال یا هرگونه مشکل

دیگر ارزیابی باید سریع تر صورت گیرد)

کودک را از نظر کم آبی ارزیابی کنید.

سوال کنید:

- آیا اسهال قطع شده است ؟
- چندبار در روز دفع مدفوع داشته است ؟
- آیا تغذیه کافی و افزایش وزن داشته است؟
- آیا تب ندارد

درمان :

اگر اسهال هنوز متوقف نشده

است (هنوز ۳ بار و بیشتر در روز مدفوع شل

دارد) کودک را کامل ارزیابی کنید. در صورت وجود کم آبی

آن را درمان کنید. برای ارزیابی بیشتر ارجاع کنید.

اگر اسهال متوقف شده است (کمتر از ۳ بار اسهال در روز

دارد) به مادری که توصیه های تغذیه ای معمول برای سن کودک

را ادامه بدهد.

تب

بعد از ۲ روز

کودک را ارزیابی کنید.

اسهال خونی :

بعد از ۲ روز :

ارزیابی کودک برای کم آبی چارت اسهال را نگاه کنید

سوال کنید:

- آیا دفعات دفع مدفوع کمتر شده است؟
- آیا خون در مدفوع کمتر شده است؟
- آیا تب کمتر شده است؟
- آیا درد شکم کمتر شده است؟
- آیا اشتهای کودک بهتر شده است ؟
- آیا فعالیت طبیعی وی از سر گرفته شده است؟

درمان:

اگر کودک دچار کم آبی شده است کم آبی را درمان کنید.

اگر تعداد دفعات دفع مدفوع ،خون در مدفوع ، تب، درد شکم یا اشتهای کودک فرقی نکرده یا بدتر شده است آزمایش مدفوع بطلب آید و خون منفی انجام داده و براساس آن اقدامات مناسب را انجام و نوع دارو را تغییر دهید. در صورت عدم بهبود بعد از ۲ روز بیمارستان ارجاع داده شود.

استثنا : در صورت عدم مشاهده بهبودی (در کم آبی هنگام مراجعه قبلی ، شیرخوار کمتر از یک سال و سابقه ابتلا به

سرخک در ۳ ماه قبل از اولین مراجعه) به بیمارستان ارجاع داده شود.

مطمئن شوید که مادر روش خوراکی درمان کم آبی را کاملاً می داند و به نیاز به دفعات بیشتر تغذیه به مدت یک

هفته آگاهی دارد

اگر تعداد دفعات مدفوع ، درد شکم و اشتهای کودک بهتر شده است درمان ۵ روز آنتی بیوتیک را کامل کنید.

عفونت گوش

پس از ۲ روز

ارزیابی کودک برای مشکل گوش چارت ارزیابی گوش درد را نگاه کنید

اندازه گیری درجه حرارت کودک

درمان :

× اگر تورم دردناک در پشت گوش با تب بالای ۳۸/۵ وجود دارد کودک را فوراً به نزدیکترین مرکز

درمانی ارجاع دهید.

× عفونت حاد گوش: اگر درد گوش و تب کمتر شده است درمان را با همان آنتی بیوتیک تا ۱۰ روز ادامه

داده و گوش را به وسیله فتیله گذاری خشک کنید در غیر این صورت، درمان رابا آنتی بیوتیک مناسب

(آموکسی کلاو) تعویض کنید و ۲ روز دیگر مراجعه کند و برای باردوم در صورت عدم بهبودی ارجاع

نمایید.

× عفونت مزمن گوش: طرز صحیح خشک کردن گوش را (به وسیله فتیله گذاری) توسط مادر، کنترل کرده و او را

به ادامه این کار تشویق کنید. و برای بار دوم ارزیابی بیشتر کنید و براساس آن اقدامات مناسب را انجام دهید

× اگر درد گوش یا ترشحات چرکی وجود ندارد به مادر توصیه کنید دوره درمان را کامل

کند. در غیر این صورت بیمار ارجاع داده شود.

پیگیری کنید

× مشکلات غذا و نحوه تغذیه

بعد از ۵ روز :

وضعیت غذا و نحوه تغذیه را بررسی کنید: به سئوالات قسمت بالای چارت مشاوره نگاه کنید

در مورد هر مشکل غذا و نحوه تغذیه که در اولین مراجعه پی برده اید، سؤال کنید

× در مورد هر مشکل غذا و نحوه تغذیه که جدیداً یا قبلاً بروز کرده، مشاوره کنید. اگر با مادر در مورد انجام تغییرات خاص در تغذیه کودک مشاوره کرده اید، از او

بخواهید که به همراه کودک مجدداً مراجعه نماید

× اگر کودک اختلال رشد دارد از مادر بخواهید ۱۵ روز یا ۳۰ روز (کودک زیر یکسال ۱۵ روز و بالای یکسال ۳۰ روز) پس از اولین مراجعه برای توزین مجدد ارزیابی

کودک خود مراجعه نماید

× اختلال رشد / رشد نامعلوم

بعد از ۱۵ یا ۳۰ روز :

کودک را وزن کنید و تعیین کنید که آیا کودک هنوز اختلال رشد دارد؟

وضعیت غذا و نحوه تغذیه را بررسی کنید: به سئوالات قسمت بالای چارت مشاوره نگاه کنید

درمان:

× اگر کودک اختلال رشد ندارد، مادر را به ادامه توصیه ها تشویق کنید

× اگر کودک هنوز اختلال رشد دارد براساس مقدار انحراف معیار (SD) وزن به قد یا درصد آن، ارزیابی و درمان مناسب (صفحه) را انجام دهید

× سوء تغذیه شدید

بعد از ۱۵ یا ۳۰ روز

وزن و قد کودک را اندازه گیری کنید و سپس مقدار انحراف معیار (SD) وزن به قد یا درصد آن را مقایسه کنید

درمان:

× اگر نسبت وزن به قد کودک بدتر شده است جهت ارزیابی بیشتر به بیمارستان ارجاع دهید

× اگر نسبت وزن به قد کودک فرقی نکرده است ارزیابی و درمان مناسب (صفحه) را تکمیل کنید و کودک را مکرر پیگیری کنید.

× اگر نسبت وزن به قد کودک بهتر شده است مادر را به ادامه توصیه ها تشویق کنید

مصاحبه با مادر

غذا و نحوه تغذیه

غذا و نحوه تغذیه کودک را بررسی کنید:

در مورد غذای معمول کودک و نحوه تغذیه در دوران بیماری سوال کنید.
جوابهای مادر را با توصیه های تغذیه ای برای گروههای سنی طبق جدول زیر مقایسه کنید.

سوال کنید :

آیا کودک شیر خودتان را می خورد؟

اگر بلی: - چند بار در روز؟

- آیا در طول شب هم شیر می دهید؟

آیا کودک غذا یا مایعات دیگر می خورد؟

اگر بلی: - چه نوع غذا یا مایعات؟

- چند بار در روز؟ چه غذایی می خورد؟

- اگر خیلی کم وزن است، چه مقدار غذا برای هر وعده به او می دهید؟ آیا خود کودک غذایش را می خورد؟ چه کسی

و چگونه او را تغذیه می کنید؟

به تازگی تغذیه کودک فرق کرده است؟: اگر بلی : چگونه؟

توصیه های تغذیه ای

۲سال و بیشتر	۱۲ ماه تا ۲ سال	۶ ماه تا ۱۲ ماهگی	تا ۶ ماهگی
<ul style="list-style-type: none"> • دادن غذاهای خانواده حداقل ۳ وعده در روز. • همچنین، دوبار روزانه میان وعده های غذائی داده شود: 	<ul style="list-style-type: none"> • هر چقدر کودک میل دارد او را با شیرمادر تغذیه کنید. • دادن غذاهای کافی: 	<ul style="list-style-type: none"> • هر چقدر کودک میل دارد او را با شیرمادر تغذیه کنید. • دادن غذاهای کافی: 	<ul style="list-style-type: none"> • هر چقدر کودک میل دارد شیرمادر بخورد، روز و شب، حداقل ۸ بار در ۲۴ ساعت • هیچ غذا یا مایعات دیگری به او ندهید. • اگر کودک اضافه وزن مناسب نداشته باشد به صفحهمراجعه شود. <p>قطره مولتی ویتامین از ۱۵ روزگی و آهن از ۴ ماهگی تجویز شود.(در عفونتها قطره آهن تجویز نگردد)</p>

توصیه های تغذیه ای برای کودکان که اسهال دارد:

- تغذیه با غذاهای مقوی متناسب با سن وی و بادفعات بیشتر در هنگام اسهال و بعد از آن ادامه یابد.
- غذای کودک نباید متوقف و یارقیق شود
- در تغذیه انحصاری با شیر مادر، تغذیه با شیر مادر به دفعات بیشتر و مدت طولانی تر در هر نوبت ادامه یابد
- در شیرخواران کمتر از ۶ ماهه که تغذیه انحصاری ندارند، دفعات تغذیه با شیر مادر افزایش یابد و ترجیحاً شیرخوار به طور انحصاری با شیر مادر تغذیه شود.

توصیه های تغذیه ای برای کودکان که اسهال پایدار دارد.

هدف: دریافت حداقل ۱۱۰ کالری به ازاء هر کیلوگرم وزن در هر روز می باشد.

- اگر کودک هنوز شیر مادر می خورد؛ بیشتر و طولانی تر در طول روز و شب به او شیر بدهد،
- در سن زیر ۶ ماهه تغذیه انحصاری با شیر مادر تشویق شود.
- اگر کودک غیر از شیر مادر از سایر شیرها استفاده می کند:
الف- سن کمتر از ۶ ماهه:
- تغذیه انحصاری با شیر مادر و قطع شیر حیوانی
ب- سن بیشتر از ۶ ماهه:
- جایگزین کردن با افزایش تغذیه با شیر مادر یا
- جایگزین کردن با فرآورده های شیر مانند ماست (در صورت عدم امکان، حداکثر 50cc/kg/d شیر حیوانی داده شود) یا
- جایگزین کردن نصف شیر با غذاهای نیمه جامد و غلات غنی شده
- برای غذاهای دیگر توصیه های تغذیه ای برای گروه های سنی را دنبال کنید.
- مواد مکمل شامل روی (مراجعه به درمان اسهال) و فولات (۵۰ میکروگرم) و مکملها حداقل به مدت ۲ هفته تجویز شود (مراجعه به جدول.....)
- تجویز شیر فاقد لاکتوز در پیگیری بعد از ۵ روز در صورت وجود علائم مربوط به کمبود لاکتاز و ادامه به مدت ۲ هفته در صورت بهبود علائم (در صورت عدم بهبود مراجعه ۲ روز بعد وارجاع به بیمارستان)

مشاوره با مادر در مورد مشکلات تغذیه ای:

- کودک طبق توضیحات بالا غذا نخورده است .
در مشاوره کنید:
- اگر مادر مشکل تغذیه با شیرمادر را مطرح کرد. تغذیه با شیرمادر را ارزیابی کنید.
همچنین نحوه صحیح بغل کردن و شیردهی را به مادر نشان دهید.
- اگر کودک زیر ۴ ماه سن دارد و شیر و یا غذای دیگری می خورد:
 - به مادر اطمینان بدهید که خود می تواند شیر مورد نیاز کودک را تولید کند.
 - توصیه کنید مرتب ، روز و شب و با دفعات طولانی کودک را شیر بدهد و به تدریج غذاها و شیرهای دیگر را کم کند.
- اگر مادر مجبور است شیرهای دیگر را به کودک بدهد در خصوص موارد زیر با او مشاوره کنید:
 - تغذیه با شیر مادر را حتی شب ها ادامه دهد .
 - مطمئن شوید جانشین شونده مناسبی انتخاب کرده
 - مطمئن شوید طرز تهیه شیر را می داند و آن را بهداشتی تهیه می کند.
 - شیر آماده را بیشتر از یک ساعت نگه ندارد.
 - از گول زنک استفاده نکند.
- اگر مادر برای تغذیه کودک از بطری استفاده می کند :
 - به جای بطری فنجان را توصیه کنید.
 - به مادر نشان بدهید که چگونه با فنجان به کودک شیر بدهد .
- اگر کودک خوب غذا نمی خورد با مادر مشاوره کنید:
 - با کودک بنشینید و او را ترغیب نمایید.
 - به کودک در ظرفها و کاسه های جدا غذا بدهید.
- اگر کودک در طول بیماری خوب غذا نمی خورد با مادر مشاوره کنید:
 - در صورت امکان مرتب او را با شیر مادر تغذیه کنید.
 - از غذاهای نرم، متنوع ، اشتها آور و غذاهایی که کودک دوست دارد تا حد امکان به او بدهید.
 - اگر بینی کودک مانع تغذیه اوست تمیز کنید.
 - انتظار داشته باشید وقتی حال کودک بهتر شود اشتهای او بهتر خواهد شد.
- هر گونه مشکل تغذیه ای را بعد از ۵ روز پیگیری کنید.

به مادر توصیه کنید در دوران بیماری مایعات را برای کودک خود افزایش بدهد.

برای کودک مبتلا به بیماری :

- تکرر بیشتر تغذیه با شیرمادر و بمدت طولانی تر در هر وعده غذایی
- افزایش مایعات، مانند: دادن سوپ، دوغ، لعاب برنج یا آب تمیز

برای کودک مبتلا به اسهال :

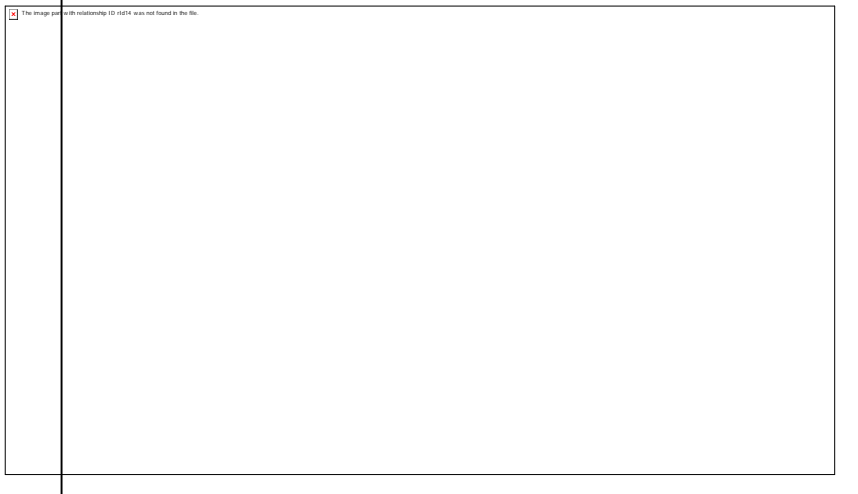
- دادن مایعات زیاد از مرگ کودک جلوگیری می کند. دادن مایعات طبق برنامه درمانی الف با ب
- شستن دستها و دفع مدفوع شیرخواران و کودکان به صورت بهداشتی

موقعی برگردد

به مادر توصیه کنید چه موقع نزد کارمند بهداشتی برگردد

مادر توصیه کنید طبق لیست زیر برای پیگیری کودک بیمار مراجعه نماید.

اگر کودک مبتلا به:	برای پیگیری برگردد:
پنومونی اسهال خونی تب	۲ روز
اسهال / اسهال پایدار مشکلات غذا و نحوه تغذیه عفونت حاد گوش عفونت مرمین گوش سایر بیماریها، اگر بهبود نیافت	۵ روز (در اسهال پایدار، بررسی اسمیر مدفوع از نظر انگل و تجویز شیر فاقد لاکتوز در صورت ادامه علائم و مراجعه مجدد ۲ روز بعد)
اختلال رشد / رشد نامعلوم	۳۰-۱۵ روز

چه موقع فوری برگردد

به مادر توصیه کنید اگر کودک هر کدام از نشانه های زیر را داشت باید فوراً برگردد.	
هر کودک بیمار اگر:	- قادر به نوشیدن یا خوردن شیر مادر نبودن - شدیدتر شدن بیماری - تب کردن
اگر کودک پنومونی ندارد: و دچار سرفه یا سرماخوردگی است باید برگردد اگر:	- تنفس تند - تنفس مشکل
کودک اسهالی باید برگردد اگر:	- خون در مدفوع - استفراغهای مکرر داشته باشد - خیلی تشنه شود

بررسی علائم خطر فوری (Emergency signs)

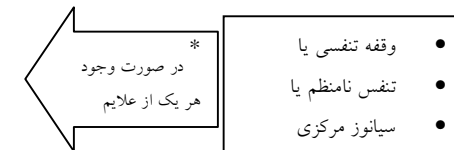
علائم اورژانس را به محض ورود کودک قبل از توزین و ثبت ارزیابی کنید:

ارزیابی

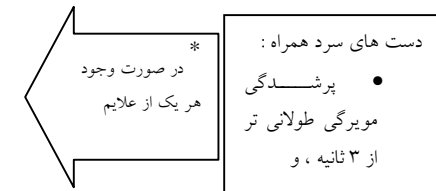
درمان

× از اتلاف درجه حرارت شیرخوار پیشگیری کنید (چارت شماره ۱)
 × راه هوایی را باز کنید (چارت شماره ۲)
 × در صورت تنفس نامنظم یا وقفه تنفسی PPV انجام دهید (چارت شماره ۳)
 × در صورت ضربان قلب کمتر از ۱۰۰ بار در دقیقه PPV انجام دهید (چارت شماره ۳)
 × در صورت کبودی بیمار (سیانوز مرکزی) جریان آزاد اکسیژن بدهید (چارت شماره ۴)

× از اتلاف درجه حرارت شیرخوار پیشگیری کنید (چارت شماره ۱)
 × راه هوایی را باز کنید (چارت شماره ۲)
 × در صورت تنفس نامنظم یا وقفه تنفسی PPV انجام دهید (چارت شماره ۳)
 × در صورت ضربان قلب کمتر از ۱۰۰ بار در دقیقه PPV انجام دهید (چارت شماره ۳)
 × در صورت کبودی بیمار (سیانوز مرکزی) جریان آزاد اکسیژن بدهید (چارت شماره ۴)

× هر گونه خونریزی فعال را متوقف کنید.
 × اکسیژن بدهید. (چارت شماره ۴)
 × از گرم نگهداشتن کودک اطمینان حاصل کنید
 × ** برای بیماررگرفته و سریعاً مایعات وریدی را آغاز کنید. (چارت شماره ۶)
 × اگر دسترسی به وریدهای محیطی امکان پذیر نیست، از وریدنافی، ورید جوگولار خارجی یا داخل استخوانی استفاده کنید.

× کودک با عدم هوشیاری را در وضعیت مناسب قرار دهید. (چارت شماره ۵)
 × راه هوایی را باز کنید (چارت شماره ۲)
 × گلوکز وریدی بدهید. (چارت شماره ۸)
 × اگر کودک در حال تشنج است، فنوباریتال به صورت IV یا IM بدهید. (چارت شماره ۷)
 × اولین نوبت آنتی بیوتیک مناسب را بدهید سپس کودک را فوراً ارجاع دهید

• در صورت مشاهده هر یک از علائم فوق، بعد از انجام اقدامات فوق و تثبیت علائم حیاتی، درمان قبل از ارجاع را انجام داده و سریعاً شیرخوار را به بیمارستان ارجاع

ارزیابی و طبقه بندی و درمان شیرخوار بیمار

۷ روزه تا ۲ ماهه

ارزیابی

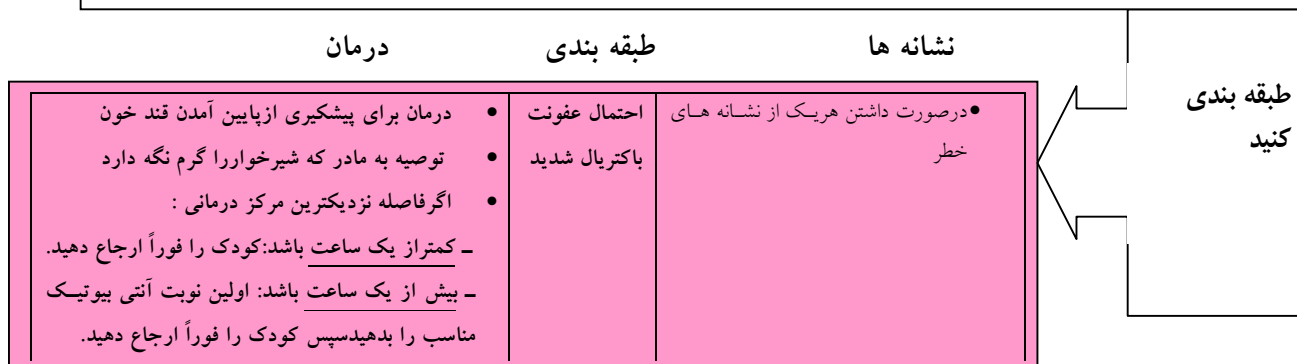
از مادر در مورد مشکل کودک سوال کنید.

- مشخص کنید اولین مراجعه کودک است یا برای پیگیری آمده است؟
- اگر برای پیگیری آمده به قسمت پیگیری (شیرخوار ۷ روزه تا ۲ ماهه) مراجعه نمایید.
- اگر اولین مراجعه است کودک را به ترتیب زیر ارزیابی کنید:

شیرخوار را برای نشانه های خطر کنترل کنید :

سوال کنید :	مشاهده کنید:	تنفس	حال عمومی	پوست
آیا توانائی شیر خوردن را دارد؟ آیا در چند روز اخیر تشنج داشته است؟ آیا بطور مکرر استفراغ می کند؟	تنفس تند (۶۰ بار در دقیقه یا بیشتر) باز و بسته شدن سریع پره های (پرش) بینی توکشیده شدن قفسه سینه نالاه کردن	کاهش سطح هوشیاری تحریک پذیری و بی قراری تحرك کمتر از معمول و بی حالی برآمدگی ملاحظ درجه حرارت بالا (بیشتر از ۳۷) درجه حرارت پایین (کمتر از ۳۶)	وجود جوش های چرکی زیاد (بیش از ۱۰ عدد) یا شدید قرمزی اطراف ناف که به پوست گسترش یافته خونریزی بند ناف بیشتر از چند قطره رنگ پریدگی شدید سیانوز	

در صورت مشاهده هر یک از نشانه های خطر کودک نیاز به توجه فوری داشته، ارزیابی را تکمیل کرده و فوراً درمان قبل از ارجاع را انجام داده و سریعاً ارجاع نمائید

آیا شیرخوار اسهال دارد؟

اگر بله : سوال کنید

برای چه مدتی ؟

آیا خون در مدفوع وجود دارد ؟

نگاه کنید و لمس کنید

وضعیت کودک

- بی حالی و کاهش سطح هوشیاری

- بی قراری و تحریک پذیری

فرورفتگی چشم

پوست شکم را بین دو انگشت بفشارید

خیلی آهسته (بیشتر از ۲ ثانیه)

بحالت طبیعی برمی گردد.

آهسته بحالت طبیعی برمی گردد

شانه ها

طبقه بندی

درمان

<p>۲ نشانه از نشانه های زیر را داشته باشد</p> <ul style="list-style-type: none"> - بی حالی یا کاهش سطح هوشیاری - فرورفتگی چشم ها - پوست او خیلی آهسته بحال طبیعی برمی گردد. 	<p>کم آبی شدید</p>	<ul style="list-style-type: none"> • فوراً نوزاد را همراه مادرش به نزدیکترین مرکز درمانی (جهت برنامه درمانی ج) ارجاع دهید و به مادر توصیه کنید در بین راه به کودکش جرعه جرعه ORS
<p>۲ نشانه از نشانه های زیر را داشته باشد</p> <ul style="list-style-type: none"> - بی قرار یا تحریک پذیر - فرورفتگی چشم ها - پوست آهسته به حال طبیعی برمی گردد. 	<p>کم آبی نسبی</p>	<ul style="list-style-type: none"> • برای درمان کم آبی مایعات و غذا طبق گروه ب بدهید. • اگر کودک یکی از نشانه های خطر دارد یا در طبقه بندی کم وزنی قرار دارد. فوراً او را همراه مادرش به نزدیکترین مرکز درمانی ارجاع دهید و در بین راه شیرمادر او آراس جرعه
<p>نشانه های کافی برای طبقه بندی کم آبی شدید و متوسط را ندارد</p>	<p>کم آبی ندارد</p>	<ul style="list-style-type: none"> • برنامه درمانی الف را بکار ببرید

<p>برای ۱۴ روز یا بیشتر اسهال داشته</p>	<p>اسهال شدید مداوم</p>	<p>قبل از ارجاع کم آبی را درمان کنید مگر اینکه علائم خطر داشته باشد به مرکز بهداشتی درمانی ارجاع دهید</p>
---	-------------------------	---

<p>خون در مدفوع</p>	<p>اسهال خونی</p>	<p>قبل از ارجاع کم آبی را درمان کنید ارجاع به مرکز بهداشتی درمانی ۲ روز بعد پیگیری کنید.</p>
---------------------	-------------------	--

کم آبی

طبقه بندی

اسهال بیش از ۱۴ روز

اسهال خونی

درمان	طبقه بندی	شانه ها
<ul style="list-style-type: none"> درمان برای پیشگیری از پایین آمدن قند خون توصیه به مادر که شیرخوار را گرم نگه دارد اگر فاصله نزدیکترین مرکز درمانی : - کمتر از یک ساعت باشد: کودک را فوراً ارجاع دهید. - بیش از یک ساعت باشد: اولین نوبت آنتی بیوتیک مناسب را بدهید سپس کودک را فوراً ارجاع دهید. 	<ul style="list-style-type: none"> عدم توانایی خوردن -احتمال عفونت باکتریال شدید 	<ul style="list-style-type: none"> -قادر به شیر خوردن نیست یا - به هیچ وجه پستان را نمی گیرد یا - نمی تواند بمکد
<ul style="list-style-type: none"> × مادری که به کودک شیر خودش را می دهد توصیه کنید با دفعات بیشتر و مدت طولانی تر کودک را شیر بدهد. • اگر خوب پستان نمی گیرد یا خوب نمی مکد طرز صحیح آغوش گرفتن و روی پستان قرار دادن را به مادر آموزش دهید. • اگر کمتر از ۸ بار در ۲۴ ساعت شیر می دهد. توصیه کنید دفعات و مدت شیردهی را افزایش دهد × اگر غذای دیگر غیر از شیر مادر هم به کودک می دهد توصیه کنید غذا و مایعات دیگر را بتدریج قطع و از فنجان یا قاشق استفاده کند . • اگر اصلاً شیر مادر نمی خورد:: - برای مشاوره تغذیه با شیر مادر ارجاع دهید - استفاده صحیح شیر مصنوعی را آموزش دهید × اگر برفک دارد درمان در منزل را به مادر آموزش دهید 	<ul style="list-style-type: none"> مشکل شیر خوردن یا کم وزنی 	<ul style="list-style-type: none"> - خوب پستان نمی گیرد یا - خوب نمی مکد یا - کمتر از ۸ بار شیر خوردن در ۲۴ ساعت - خوردن غذا یا مایعات دیگر یا - وجود برفک یا - پایین بودن وزن زیر صدک ۳ یا - موازی و صعودی نبودن منحنی رشد وزنی بالای صدک ۳
<ul style="list-style-type: none"> • توصیه های مراقبت در منزل را به مادر بگویید. • مادر را برای شیر دادن خوب کودک تشویق کنید. 	<ul style="list-style-type: none"> مشکل شیر خوردن ندارد 	<ul style="list-style-type: none"> کم وزنی و یا هیچ نشانه ای از شیر خوردن ناکافی ندارد

طبقه بندی تغذیه

سوال کنید.

- آیا مشکل شیر خوردن دارد؟
- آیا کودک شیر مادر خوار است؟ اگر بله: چند بار در ۲۴ ساعت؟
- آیا کودک غیر از شیر مادر، غذا یا مایعات دیگر می خورد؟

اگر بله، چند بار و با چه چیزی؟

× اگر شیر خوار:

مشکل شیر خوردن دارد، کمتر از ۸ بار در ۲۴ ساعت تغذیه می شود چیز دیگری می خورد یا می آشامد وزن او برای سن کم است

و

هیچ نشانه ای برای ارجاع فوری به بیمارستان ندارد

× ارزیابی تغذیه با شیر مادر:

- آیا کودک ظرف یک ساعت گذشته با شیر مادر تغذیه شده است؟
بدهد و برای ۴ دقیقه او را مشاهده کنید.
(اگر کودک در ساعت گذشته شیر خورده از مادر بخورد امکان دارد صبر کند موقع شیر خوردن بعدی به شما اطلاع دهد.)
- آیا شیر خوار قادر به گرفتن پستان
خوب پستان می گیرد
خوب پستان نمی گیرد
به هیچ وجه پستان را نمی گیرد

ارزیابی:
چانه به سینه چسبیده
دهان باز است
لب پایین به بیرون برگشته است
نوک و قسمت بیشتری از هاله پستان در دهان شیر خوار می باشد.

- آیا شیر خوار می تواند خوب بمکد؟
خوب می مکد / خوب نمی مکد / نمی تواند بمکد
بینی شیر خوار، اگر مانع تغذیه اوست تمیز کنید.

آیا مشکل دیگری دارد؟ اگر بلی، جهت ارزیابی به مرکز بهداشتی درمانی ارجاع دهید.

چارت ۱- پیشگیری از اتلاف حرارت بیمار

- ۱- زیرگرم کننده تابشی قرار دهید
- ۲- در صورت آغشته بودن مایع آمیوتیک به مگونیوم غلیظ، نای را ساکشن کنید.
- ۳- سر و صورت و تنه نوزاد را (با حوله یا پارچه تمیز که از قبل گرم شده است) خشک کنید
- ۴- حوله یا پارچه خیس را کنار بگذارید و او را بر روی حوله یا پارچه ای که از قبل گرم شده است، قرار دهید

تصویر ص 2-8

در تمام دوره نوزادی و شیرخوارگی از گرم نگهداشتن بیمار اطمینان

چارت ۲- باز کردن راه هوایی

- ۱- در وضعیت مناسب قرار دهید(گردن مختصری به عقب کشیده شده) و حوله یا پارچه لوله شده ای به ضخامت ۲/۵-۲ سانتیمتر زیر شانه های نوزاد قرار دهید.
- ۲- دهان و سپس بینی را ساکشن کنید .

تصویر ص 2-8

3-تحریک پوستی ملایم انجام دهید (ضربه زدن به کف پا تلنگرزدن به پاشنه پا، و یا مالیدن پشت نوزاد فقط برای یک یادویار)

تصویر ص 2-27

چارت ۳- نحوه انجام تهویه با فشار مثبت و اکسیژن (PPV)

- ۱- ماسک را بدرستی روی صورت بیمار بگذارید (بطوری که بینی و دهان را بپوشاند و کناره چانه در داخل حاشیه ماسک قرار گیرد)
- ۲- بگ را بفشارید. و حرکت قفسه سینه* را مشاهده کنید

تصویر ص 3B-10

تهویه را با سرعت ۴۰ تا ۶۰ بار در دقیقه و بمدت ۳۰ ثانیه انجام دهید.

تصویر ص 3B-17

بلا فاصله ضربان قلب را ارزیابی کنید

(ضربان قلب را با گوشی یا لمس نبض شریان نافی یا براکیال در مدت ۶ ثانیه شمرده و در عدد ۱۰ ضرب کنید)

بیش از ۱۰۰ بار در دقیقه	بین ۶۰ تا ۱۰۰ بار در دقیقه	کمتر از ۶۰ بار در دقیقه
<p>× در صورت نبودن تنفس خودبخود PPV را تا زمان برقراری تنفس ادامه دهید و ضربان قلب را نیز کنترل نمایید.</p> <p>× در صورت وجود تنفس خودبخودی و مؤثر پس از قطع PPV برای مدتی جریان آزاد اکسیژن برقرار کنید. و سپس به ارزیابی رنگ نوزاد بپردازید.</p>	<p>× اگر ضربان قلب روبه افزایش باشد، تهویه را ادامه دهید.</p> <p>× اگر بدون افزایش ضربان قلب باشد تهویه را ادامه دهید و کفایت تهویه* را کنترل کنید.</p> <p>× اگر ضربان قلب کمتر از ۸۰ است فشردن قفسه سینه را شروع کنید.</p>	<p>× تهویه را ادامه دهید و فشردن قفسه سینه را شروع کنید.</p>

اگر با وجود تهویه کافی و فشردن قفسه سینه حداقل بمدت ۳۰ ثانیه، تعداد ضربان قلب کمتر از ۸۰ باقی بماند

و یا ضربان قلب صفر باشد درمان دارویی را آغاز کنید (چارت شماره ۹)

* وجود حرکت دوطرفه معرف آن است که بیمار بطور مناسب تهویه می شود در صورتیکه قفسه سینه حرکت نمی کند یا حرکت آن ضعیف است، ابتدا اصلاح وضعیت سر، سپس چک کردن محل قرارگیری ماسک و کنترل راههای هوایی از نظر انسداد و بعد افزایش فشار تهویه را انجام دهید، در صورت عدم حرکت قفسه سینه لازم است لوله گذاری داخل نای را در صورت داشتن مهارت لازم انجام دهید، در غیر این صورت تهویه با ماسک را ادامه

چارت شماره ۴ - نحوه دادن جریان آزاد اکسیژن

منظور از جریان آزاد اکسیژن این است که اکسیژن جلوی بینی بیمار برقرار شود، اینکار با وسایل زیر امکان پذیر است: ماسک اکسیژن و لوله اکسیژن

ماسک اکسیژن:

- از لوله و ماسک اکسیژن متصل بهم که به جریان اکسیژن ۵ لیتر در دقیقه وصل باشد استفاده کنید. با چسباندن ماسک روی صورت شیرخوار میتوانید اکسیژنی با غلظت بالا به او برسانید.

تصویر ص 2-32

لوله اکسیژن:

- هنگامی که ماسک در دسترس نباشد برای برقراری اکسیژن ۱۰۰ درصد، یک لوله رابه منبع اکسیژن وصل کنید و کف دستها را بصورت معر روی صورت شیرخوار قرار دهید. در این حالت سرعت جریان اکسیژن حداقل ۵ لیتر در دقیقه، تنظیم شود.

تصویر ص 2-32

چارت ۵- نحوه وضعیت دادن به کودک بیهوش

شکوک به ترومای گردن نیست :

دک را به پهلو قرار دهید تا خطر آسپیراسیون کاهش یابد.
دین را کمی به حالت اکستانسیون درآورید و برای ثابت نگه داشتن یک دست او را زیر گونه قرار دهید.
ی ثابت ماندن وضعیت بدن یک پا را به جلو خم کنید.

به ترومای گردن است :

دک را به پشت بخوابانید و گردن او را ثابت کنید*.
شانی کودک را به تخته محکمی با چسب بچسبانید تا در همین وضعیت باقی بماند.
ی جلوگیری از حرکت گردن، در طرفین سر کودک، یک سرم قرار دهید.

کودک استفراغ می کند با نگه داشتن سر در امتداد بدن، کودک را به پهلو برگردانید.

چارت ۶ - نحوه دادن سریع مایعات وریدی برای موارد شوک

- × برای بیمارگ بگیریید. (برای انجام آزمایش های اورژانس خون گیری کنید)
- × سرم رینگر لاکتات یا نرمال سالین وصل کنید - مطمئن شوید که سرم به خوبی جریان دارد.
- × جریان سریع سرم ۲۰ ml/kg

وزن (کیلوگرم)	حجم رینگر لاکتات یا نرمال سالین (۲۰ ml/kg)
تا ۱/۵	۳۰ ml
از ۱/۵ تا ۲/۵	۴۰ ml
از ۲/۵ تا ۳/۵	۶۰ ml
از ۳/۵ تا ۴/۵	۸۰ ml
از ۴/۵ تا ۵/۵	۱۰۰ ml

پس از دریافت مایع فوق کودک را ارزیابی کنید. ← اگر بهبودی حاصل نشد ، تزریق مایع فوق را تکرار کنید.
پس از دومین انفوزیون دوباره ارزیابی کنید. ← اگر بهبودی حاصل نشد ، مجدداً تزریق مایع فوق را تکرار کنید
پس از سومین تزریق کودک را به بیمارستان ارجاع دهید
در صورت عدم امکان ارجاع دوباره ارزیابی کنید. ← اگر بهبودی حاصل نشد . در عرض ۶۰ دقیقه میزان ۲۰ ml/kg
FFP یا خون بزئید

× پس از بهبودی در هر مرحله (کاهش تعداد نبض ، بهتر پر شدن مویرگها) یا سومین تجویز سرم ، کودک را به بیمارستان ارجاع دهید و در بین راه ۷۰ ml/kg از محلول دکسترو سالین (یا در صورت عدم دسترسی ، سرم ۱/۳ ۲/۳ یارینگر لاکتات یا نرمال سالین) را در عرض ۵ ساعت بدهید.

× مکرراً کودک را ارزیابی کنید. اگر بهبودی حاصل نشد، قطرات مایع را با سرعت بیشتری تجویز کنید.
اگر نمی توانید مایعات وریدی تزریق کنید:

× مقادیر مایعات فوق ، از طریق لوله معده (N.G.T) یا داخل استخوان تازمان رگ گیری داده شود

چارت ۷ - نحوه دادن گلوکز وریدی

- × برای بیمارگ × بگیرید (برای انجام آزمایشات اورژانس خون گیری کنید.)
- × ۴ ml/kg محلول گلوکز ۱۰٪ را باسرنگ به داخل ورید تزریق کنید.

وزن (کیلوگرم)	حجم محلول گلوکز ۱۰٪ که باید به صورت بولوس (۴ ml/kg) داده شود
تا ۱/۵kg	۵ml
از ۱/۵ تا ۲/۵	۱۰ ml
از ۲/۵ تا ۳/۵	۱۵ ml
از ۳/۵ تا ۴/۵	۲۰ml
از ۴/۵ تا ۵/۵	۲۵ml

- × درمان با محلول سرم قندی ۱۰٪ به میزان ۸ mg/kg برای مدت ۵ ساعت تا زمان ارجاع ادامه یابد
- × به محض هوشیاری کودک، تغذیه او را شروع کنید.
- × در صورتیکه خطر آسپیراسیون وجود دارد :
- × شیریا سرم قندی ۵٪ یا **محلول قندی از طریق لوله معده بدهید.

- * اگر نمی توانید برای بیمارگ بگیرید و کودک تشنج ندارد ، شیر از طریق لوله معده (N.G.T) بدهید.
- ** برای تهیه محلول قندی ، ۴ قاشق مرباخوری (۲۰ gf) شکر را در ۲۰۰ml آب جوشیده خنک شده حل کنید.

چارت ۸- نحوه دادن فنوباریتال برای موارد تشنج

- × دوز دارو را بر اساس وزن کودک تعیین کنید.
- × اگر IV line برقراری باشد فنوباریتال محلول در آب را می توان وریدی وبه آهستگی در عرض ۱۰-۱۵ دقیقه تزریق کنید)
- × دوز لازم را از آمپول فنوباریتال به داخل سرنگ انسولین (۱ ml) بکشید.
- × فنوباریتال را به صورت IV یا عضلانی تزریق کنید
- × کودک را پس از کنترل تشنج سریعاً به بیمارستان ارجاع دهید

وزن (کیلوگرم)	فنوباریتال محلول ۲۰۰ mg/ml دوز ۲۰ mg /Kg = ۰/۱ ml /Kg
تا ۱/۵	۰/۱ml
از ۱/۵ تا ۲/۵	۰/۲ ml
از ۲/۵ تا ۳/۵	۰/۳ ml
از ۳/۵ تا ۴/۵	۰/۴ml
از ۴/۵ تا ۵/۵	۰/۵ ml

- × اگر تشنج پس از ۲۰ دقیقه ادامه داشت، دوز دوم فنوباریتال را با نصف مقادیر بالا به صورت IM تزریق کنید.
- × اگر تشنج پس از ۲۰ دقیقه بعدی نیز ادامه داشت ، دوز سوم فنوباریتال را با نصف مقادیر بالا به صورت IM تزریق کنید.
- × اگر تشنج هنوز پس از ۲۰ دقیقه بعدی ادامه داشت فنی توئین ۲۰mg/kg به صورت IV به آهستگی در عرض ۲۰-۱۵ دقیقه تزریق کنید و در صورت عدم پاسخ ، دیاپام ۰/۳-۰/۱mg/kg داخل وریدی در مدت ۵ دقیقه تزریق کنید و نوزاد را ارجاع دهید.
- تذکر:
- × به منظور پیشگیری از آسپیراسیون تا زمان کنترل تشنج نوزاد را N.P.O نگهدارید
- × دقت شود فنوباریتال محلول در چربی رانمی توان وریدی تجویز کرد.

چارت ۹- درمان دارویی

راههای تجویز دارو عبارتند از: وریدهای محیطی و تزریق داخل نای.
البته رایج ترین راه از طریق ورید نافی است.

آپی نفرین:

اولین دارویی است که در احیا تجویز میشود. آپی نفرین را زمانی تجویز کنید که:

- × ضربان قلب صفر باشد یا
- × با وجود تهویه کافی (با اکسیژن ۱۰۰ درصد) و فشردن قفسه سینه حداقل ب مدت ۳۰ ثانیه تعداد ضربان قلب کمتر از ۱۰ بار در دقیقه باقی بماند

غلظت آپی نفرین باید ۱:۱۰۰۰۰ باشد (برای مثال برای تهیه ۱ سی سی از این غلظت باید ۰/۱ سی سی از محلول ۱:۱۰۰۰ را با ۰/۹ سی سی سرم فیزیولوژی در یک سرنگ ۱ سی سی آماده کرد)
در صورت نیاز به مقادیر بیشتر از این غلظت، به همین روش عمل کنید

دوزاز:

۰/۱ - ۰/۳ میلی لیتر برای هر کیلوگرم از محلول ۱:۱۰۰۰۰ از طریق داخل وریدی (IV) یا داخل نای (ET)

اگر روش داخل وریدی امکان پذیر نباشد و یا بیمار به دوزهای استاندارد پاسخ ندهد باید دوزهای بالاتر آپی نفرین (۱ تا ۲ میلی لیتر برای هر کیلوگرم) بطریقه داخل نای تجویز شود.
انتظاری رود ۳۰ ثانیه پس از تجویز دارو، تعداد ضربان قلب به ۱۰۰ یا بیشتر برسد. اگر تعداد ضربان قلب زیر ۱۰۰ باقی ماند:

- × تزریق مجدد آپی نفرین (در صورت نیاز می توان هر ۳ تا ۵ دقیقه یکبار تکرار کرد)
- × در صورتی که شک به ازدست دادن شدید خون همراه با علائم هیپولمی وجود داشته باشد،

افزایش دهنده حجم تجویز کنید

در صورتی که توقف قلبی تنفسی طولانی مدت بوده و به سایر درمانها پاسخ ندهد بیکربنات سدیم تجویز کنید

بیکربنات سدیم فقط پس از برقراری تهویه مناسب باید تجویز گردد و با غلظت ۵ mEq/ml ۰/ (محلول ۴/۲ درصد) و با دوز ۲ mEq/Kg و از طریق IV و به آرامی تزریق شود.

(یعنی ۲ ml/kg از محلول ۷/۵ درصد را با همان حجم سرم فیزیولوژی رقیق نمایید)

*در صورتیکه سابقه تزریق مخدر به مادر در ۴ ساعت قبل از زایمان نوزاد، وجود داشته باشد و یا شیرخوار علائم و نشانه های مصرف مواد مخدر را داشته باشد، باید نالوکسان هیدروکلراید (نارکان) به میزان ۰/۱ mg/kg ترجیحا از طریق IV یا ET تزریق گردد.

چارت ۹- درمان دارویی

دارو	غلظت تجویز شده	آماده سازی	دوزاز/راه تجویز	سرعت تجویز/ احتیاط ها
آپی نفرین	۱/۱۰۰۰۰	یک میلی لیتر	۰/۱-۰/۳ mg/kg ۱ ml/kg ET یا IV	به سرعت داده شود در صورت استفاده از ET باید به وسیله سرم فیزیولوژی غلظت آن میزان ۱ الی ۲ میلی لیتر رقیق گردد
افزایش دهنده حجم	-خون کامل یا -آلبومین ۵٪ یا -سرم فیزیولوژی یا -رینگر لاکتات	۴۰ میلی لیتر	۱۰ ml/kg IV	طی ۵ تا ۱۰ دقیقه داده شود به وسیله سرنگ یا انفوزیون از راه IV داده شود
بیکربنات سدیم	۵ mEq/ml (محلول ۴/۲٪)	۲۰ میلی لیتر یا سرنگ از پیش پر شده ۱۰ میلی لیتر	۲ mEq/kg IV (۴ml/kg)	به آرامی حداقل در طول ۲ دقیقه داده شود. فقط در صورتی که نوزاد تحت تهویه موثر قرار دارد، داده شود.
نالوکسان هیدروکلراید	۰/۴ mg/ml	1ml	۰/۱ mg/kg (۱/25 ml/kg) ET, IV IM, SQ.	به سرعت داده شود IV و ET ترجیح داده می شود IM و SQ قابل قبول است.
	۱ mg/ml	1ml	۰/۱ mg/kg (۱ ml/kg) ET, IV IM, SQ.	

دوز براساس وزن بدن

نام دارو	دوز در هر نوبت	شکل دارو	3-<6kg	6-<10kg	10-<15kg	15-<20kg	20-29kg
Cotrimoxazol	4mg/kg TMP-BID	Sy(T40+S200mg/5ml)					
		Sy(T40+S200mg/5ml)					
		Sy(T40+S200mg/5ml)					
Amoxicillin	15mg/kg-TDS	Syrup(125mg/5ml)	2.5ml	5ml	7.5ml	10ml	-
		Syrup(250mg/5ml)	-	2.5ml	4ml	5ml	7.5ml
Ampicillin	25mg/kg-Qid	Syrup(250mg/5ml)	2.5ml	5ml	5ml	7.5ml	10ml
		Vial(500mg/2.5ml)	1ml	2ml	3ml	5ml	6ml
Cephalexin	12.5mg/kg-Qid	Syrup(250/5ml)	1.25ml	2.5ml	3.75ml	5ml	6.25ml
Chloramphenicol ¹	25mg/kg-Qid فقط برای مننژیت	Vial(1g/10ml)	0.75- 1.25ml	1.5- 2.25ml	2.5- 3.5ml	3.75- 4.75ml	5- 7.25ml
		Vial(1g/4ml)	0.3- 0.5ml	0.6- 0.9ml	1-1.4ml	1.5- 1.9ml	2-2.9ml
Cloxacillin	25-50mg-Qid	Capsule(250mg)	1/2(1)	1(2)	1(2)	2(3)	2(4)
		Capsule(250mg)	1/4	1/2	1	1 1/2	2 1/2
	15mg/kg-Qid برای درمان آبسه						
Erythromycin 2	12.5mg/kg-Qid	Syrup(200mg/5ml)	1.5ml	3ml	4ml	6ml	9ml
Furazolidone	1.25mg/kg-Qid	Susp(16.6mg/5ml)	2ml	3.5ml	5ml	7ml	10ml
Gentamicin	7.5mg/kg-Daily	Vial(20mg/2ml)	2.25- 3.75ml	4.5- 6.75ml	7.5- 10.5ml	-	-
		Vial(40mg/ml)	2.25- 3.75ml	4.5- 6.75ml	7.5- 10.5ml	-	-
		Vial(80mg/2ml)	0.5- 0.9ml	1.1- 1.7ml	1.9- 2.6ml	2.8- 3.5ml	3.75- 5.4ml
Nalidixic acid	15mg/kg-Qid	Tab(500mg)	1/8	1/4	1/2	1/2	1
		Susp(300mg/5ml)	1ml	2ml	3.5ml	5ml	7ml
Metronidazole	7.5mg/kg-Tds	Susp(125mg/5ml)	1.5ml	2.5ml	4ml	5.5ml	8.5ml
Penicillin							
Benzathine	50000 Units/kg-Daily	Vial(1.2 Units / 4ml million)	0.5ml	1 ml	2ml	3ml	4ml
Penicillin G 3	50000 Units/kg-Qid	Vial(1000000 Units/10ml)	2ml	3.75ml	6ml	8.5ml	12.5ml
Procaine	50000 Units/kg-Daily	Vial(3000000 Units/4ml)	0.25 ml	0.5ml	0.8ml	1.2ml	1.7ml
Tetracycline	12.5mg/kg-Qid	Tab (250mg)	-	1/2	1/2	1	1
Antimalarials							
Choloroquine	Daily for 3 days: 10mg/kg- اول 5mg/kg- دو روز سوم	Tab (150 mg)	-	Day1:1/2 Day2:1/2 Day3:1/2	Day1:1 Day2:1 Day3:1/2	Day1:1 1/2 Day2:1 Day3:1	Day1:1 1/2 Day2:1 1/2 Day3:1
		Syrup(50mg/5ml)	Day1:5 Day2:5 Day3: 2.5	Day1:7.5 Day2:7.5 Day3:5	Day1:15 Day2:15 Day3:10	- - -	- - -

جدول تعیین وزن به قد

- ستون مرکزی نشان دهنده قد کودک است که ردیف مربوط به کودک را انتخاب کنید
- وزن های ثبت شده سمت چپ (پسر) یا سمت راست (دختر) ستون مرکزی را نگاه کنید
- نزدیکترین وزن ثبت شده به وزن کودک را انتخاب کنید.
- تیتر ستون وزن انتخاب شده، نشان دهنده درصد یا مقدار انحراف معیار (SD) وزن به قد کودک می باشد

*نحوه تشخیص مقدار انحراف معیار (SD) وزن به قد یا درصد آن:

